

308579

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2.

జేన్నవట్టణము 1915 సం॥ ఆగస్టునెల 27 వ తేది శుక్రవారము

No 128

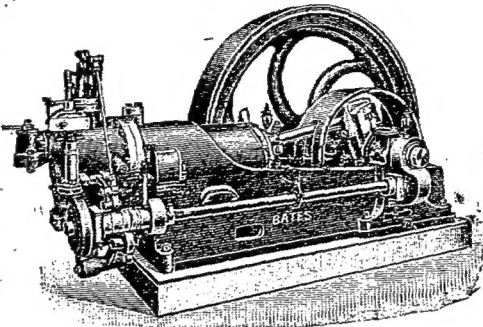
నంపుటము: ౨

రాక్షసనామ సంవత్సర శ్రావణ బహుళ తృతియ 3.

సంచిక ౧౨౮

బేట్సు క్రూడ్ ఆయిల్ ఇంజనులు, గ్యాసు ఇంజనులు, పెట్రోల్ ఇంజనులు

మిక్సిలి ప్రసిద్ధి జేందిన ఈ ఇంజనులు నవీన యేర్పాటులతో అమర్చబడి యెట్టి నూనెతోనయినను అతి తృప్తికరముగా పనిచేయు చుండుటవల్ల వేనవేలు ప్రపంచమంతటను విక్రయించబడుచున్నది. మా నెభర్సు అతిస్వల్పము. వీనిని నడుపుటలో ప్రత్యేకముగా జీతగాదు అక్కర లేకయే వ్యవసాయదారే చాలచోట్ల పనిచేయుచున్నారు. వీనిని నడుపుట అతి సులభము. వేలు అతి సరసము. 2½ మొదలు 15 గుట్టుల పవరువరకు వాటియావత్తు స్పీరు సామానుల సహా యెప్పుడున్న సిద్ధముగా నుంచబడును.

గ్యాసు ఇంజను.

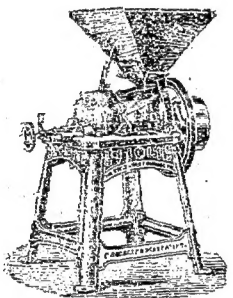
వ్యవసాయములకు సులభముగా నీరు సర్దుబాటు చేయగలిగినటువంటి అన్ని రకముల పంపులు ప్రత్తియంత్రములు, బియ్యపు యంత్రములు, నూనెచేయు యంత్రములు, పిండిచేయు యంత్రములు హల్లు, వాట్ల చిల్లర సామానులు, బెల్లింగులు, చెక్రములు, బేరింగులు, మిక్సింగులు సిరెండరు ఆయిల్సు, వగయిరా యావత్తూ వాణ్యమయినవి సరసమయిన భరలకు అర్హమయిచ్చిన వంటి నే సప్లయిచేయబడును. యేవిధములయిన ప్యాక్టరీలుగాని కంట్రాక్టుచేసిన కట్టి ఇవ్వబడును.

ఫోల్ ఏజెంట్లు:—

డి. యల్. శాస్త్రి అందుకో,

ఇంజనీర్లు,

20 సి. సెకండు లైను బిచ్, మదరాసు.

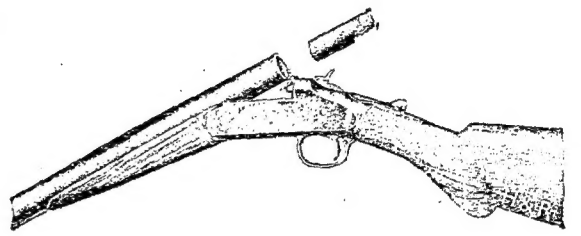

పిండిచేయు యంత్రము.

బ్రాంచి బెజవాడ.

తుపాకులు!

తుపాకులు!

తుపాకులు, రివోల్వర్లు, తోటాలు, మందు మొదలగు సామానులు మిగుల సరసముగా విక్రయించబడును. వలయువారు క్యాటలాగులు ఈ అడ్డనుకు వ్రాసి తెప్పించుకొన వచ్చును.

యల్. వి. రామానుజం శెట్టి అందుకో,
12, పాపన్న బ్రాడ్వే, మదరాసు.

నాగపుర వస్తుప్రదర్శన కాలయం

గొప్ప గొప్ప వారిచే వేన వేలు

ది య్యు బడిన వత్త కము.

యోగ్యతా పత్రములు పొందిన

అమృతాంజనము అన్ని నెప్పులకు పరమామృతము

అమృతాంజనమును

అమృతాంజనము

అమృతశబ్దమాదినిగల

మాయమందుగాదు.

ప్రతియింట నుండ దగినది.

వేలకు వేలు సీసాలు విక్రయము.

అన్ని చోట్ల విక్రయించబడుచున్నది.

నకలుమంకులవలన మోసముగలుగును

పంచ భాష చీటి చూచి

కొనిన మోసముగలుగదు

అమృతాంజనము

అంజనశబ్దమంతమునగల

నకలుమందుగాదు.

తలనొప్పులు, వాయువునొప్పులు, పార్శ్వ పునొప్పులు, కీళ్ళ పొట్లు, పక్షవాతము, వాపులు, గాయములు, పుండ్లు, దగ్గు వీని కన్నిటికి అమృతమువంటిది.

చక్కని డబ్బితో నహ

సీసా ౧కి ౩ అణాలు.

వాడని వారుండగు.

ప్రతి అమృతాంజనము డి. పా. డి.

౧౦౯, ఫేరిరోడ్డు, పోర్టు బొంబాయి.

ఈ.

౨, తంబుశెట్టి వీధి, జార్జిటౌను, మద్రాసు.

సుధాశరచ్చంద్రము.

or
(R. C. Dutt's Lake of Palms).
గ్రంథకర్త.

[ప్రహేళిక చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహం గారు]

ఈ యాఖ్యాంక రమేకచంద్రకర్త గారి "లేక్ ఆఫ్ పాల్మ్స్" అనుదానికి సరియగు భాషాంతరీకరణము. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రపంచమున కాదిపురుషుడగు, శ్రీ. చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహము పంతులుగారిచే సహజమృదుమధురమై నియ్యది యనుబదింపబడినదనుటచే యీ గ్రంథమును వేటగా క్లాసిఫైచు నవసరములేదు. ఇందు వంగదేశీయచారములను సాంప్రదాయములను చక్కగా చేర్చబడినవి. ఈ యాఖ్యాంకయందు మనము నేర్చుకొనవలసిన శ్రాత్రివిషయము లనేకములు కలవు. హిందూ శాస్త్రాధిక విషయము, తేజచారిత్రము, స్థానికస్వభవిచారము మొదలగు విషయము లిందలి మనోహరముగా జర్పింపబడియున్నవి. ఇది కేరళ విశోదార్థమే కాక, జ్ఞాన సంపాదనమితియగుచు పరిపదగనదనిన, సత్యమునకు దూరము కానేరదు. వెల రూ 1-0-0. (నెట్టు)

మా అదా భాండాగారము.

ఇందు జనసామాన్యమునకు కఠింప నలవియగు రీతిని, స్వాభావికతతోడము చక్కగా ప్రతిబింబించు కథలు, నవన సాంప్రదాయముల ననుసరించిన పద్యకావ్యములును, ప్రకటింపబడుచున్నవి. ఆరాలగోపాలమును, బలించుట తుల్య గ్రంథములు.

ఇందు వెలువడునట్టి మొదటి నాలుగు గ్రంథములు :-

- 1. కోటిపల్లిపల్ల, 2. శ్రీరాజ్యము, 3. శ్రీనాథ్య, 4. చంద్రహారము.

ఈ వై గ్రంథములు, తదితర తెలుగు, ఇంగ్లీషు వగైరా గ్రంథములు నలయువారు, శ్రీ. చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహం, మడియం సీతారామారావు ఓ.ఏ. ఎల్.టి. గార్ల గ్రంథ రాజములకున్న; సి. కుమారస్వామి నాయుడు అండ్ సన్స్ (మద్రాసు) వారి బ్రాంచిడిపోజిన్సి (రాజమండ్రిలో) ఏజంటు గారగు యీక్రింది చిరునామాదారుల వ్రాసిన తెలుసే బహుశలగు.

సెల్విచర్ల వెంకటసుబ్బారావు,
హైదరాబాద్ సెంట్రల్ బుక్ షాప్, రాజమండ్రి.

కస్తూరి

విషజ్వరములకు, కలరాకు, సందికి, బాలింతకు రోగములకు, వాతములకు, చిన్న బిడ్డల జబ్బులకు, పుష్టికి కస్తూరి యుపయోగమైన మందని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని, కస్తూరి బంగారమున కన్న ప్రియమగుటచేతను, నవన సమయములందు దొరకుట దుస్సరము. మా డిపోయెందలి కస్తూరి యందితర పదార్థము లేవియును జేర్చబడవు. ఇంత వరకు మా తావునుండి కొనినవారల కీ విషయము తెలిసియున్నది. కొనినవా రొకసారి పరీక్షించిన నిజము తెలియగలదు. అట్లు చేయుటవలన కలితి కస్తూరిని గొని మోసపోరు. తులం 1-కి రూ 30-0-0 అమృతాంజనం డిపో, 109, ఫ్రేరికోడ్డు, బొంబాయి. 7, తిలకనెట్టిపేధి మదరాసు.

కావలెను.

కమ్మపూజనసంఘము తరపున కృష్ణ, గోదావరి, గుంటూరు, జిల్లాలలో సంచారముచేసి స్థులుమునకు సభ్యులను చేర్చి వారివలన చందాలను విరాళములను వసూలుచేయుటకు ఒకయేజంటు కావలెను.

సమగ్రతయే ప్రధానముగాని జాతిభేదము పాటింపబడదు. శీతము నెల 1-కి రూ 20-0-0. బ్రావిలింగు చేసినందుకు బేటా రూ 10-0-0 అన్న బ్రాయి నేజిన్ని యివ్వబడును. నెలకు 5 రోజులు సెలవు. ఈ యద్యోగ మొక సంవత్సరమువరకు మాత్రమే.

వలయువారల తమతమయోగ్యతను సమర్థముచెబుచు ఈ నెల 1వ తేదీలోపల ఈక్రింది చిరునామాదారుగారికి ధరభాస్తుల సంప్రకొనవలెను.

మచిలీపట్నం, బొబ్బి పద్మనాభయ్య,
సెక్రటరీ, అండ్ బ్రజరరు.
శ్రీకృష్ణరాజాగారు చల్లపల్లి. (వెనీడెంటు కమ్మ పూజనసంఘము నొవందవార్ బిన్సుపేట, మచిలీపట్టణము)

హిందువులు-నైనిక సేవ.

(ఇండియా ఆఫీసువారికి బంపిన నివేదిక.)

ఇంగ్లాండులో విద్య నభ్యసించుచుండు హిందవ విద్యార్థులను నైనిక సేవార్యులకు జేర్చుకొను విషయమును గూర్చి ఇండియా యువకార్యదర్శిగారు ఇంగ్లండునకు ప్రభుత్వగారిలో నివేదికను వాఖ్యచేయుటకు నియోజిత ప్రతినిధులగు డాక్టరు జీవరజు. ఎన్. పెన్ద్రాగారు, నయ్యను హుస్సేను గారును, గౌరవనీయ కార్యదర్శి యగు ఎన్. సారాబ్జిగారును గడిచిన జూలై 29 వ తేదీన ఇండియా కార్యస్థానమునకు హాజరయి యీక్రింది నివేదికను సమర్పించిరి.

"శ్రీశ్రీచక్రగారికి ఇండియాలోనున్న విద్యార్థులకు దర్శిగానుండు ఆత్యంత గౌ. జె. ఆస్తియ చాంబర్లెన్ గారి సమ్మతి ఖమాన:- ఇండియా కార్యస్థానము, హైదరాబాద్, లండను.

ఈ సంఘీకృత రాజ్యముందలి (ఇంగ్లాండు, స్కాట్లాండు, విర్లాండు వందలి) వివిధ విద్యాలాలలో జదువుచున్నట్టి యువ నాయు యువతులలో రోగిష్టులను యుద్ధమునందు గాయపడినవారికిని నైక్యసేవ జేయు చున్నట్టి యువ హిందవ విద్యార్థులగుదలిన ఏప్రిల్ 22 తేదీన 19, ఎవర్సను క్లబ్బు, బక్కింగ్ హామీధి, స్ట్రాండు, లండనులో శభదాడి తమ విద్యాలాల నంటి యున్న నైనిక సేవార్యులకు సుండి తమనిచ్చేడించు నిర్బంధమును దొలగించుటకు కలయు ప్రయత్నములను జేయుకొంటు నీ క్రింద దస్కతుల జేసిన చుట్టులను నొక సంఘముగా నెత్తుకొనిరి.

1908 సం॥ లో నాయు విద్యాలాలకు నైనిక సేవార్యులనును "కేరళ విరోపా సంసాతీయులగు బిటిషు ప్రజల" యర్జులని నైనిక సంఘమువారు పంపిన హుక్ము ప్రకారము నైకేపబడిన యనకోధము కలుగుచున్నట్లుకలబడుచున్నది. ఈ విషయమిటీవలిపరిస్థితులనుబట్టి కార్యక్రమమునెంతటియవసరమయ్యెనో మేమిచటచేరు వివరింప నక్కరలేదు. హిందూజాతీ ప్రజలకు నితరులతో సరిసమానముగ స్థాయిని, అనకాశమును నిక్కురుని 1888 సం॥ లో ఇక్ష్వింద్యుభాగవద్ గారిచే నొసంగబడి, తదుపరి శ్రీరాజ్ గారి వారసులచేత ననువాదించబడిన యుక్తమైన ప్రమాణచరణములను నైకేపబడిన నైనిక సంఘమువారి హుక్మును నిగ్రహము జేయించుటకు యంతయొకంటకముగా నున్నది. ముఖ్యముగా నాహుక్ము (భేదబుద్ధికి నవకాళి మియకట్టి) యాయుత్తమ బ్రిటిషువిద్యాలాలందు గూడ హిందవ విద్యార్థులకు ప్రతిహులములగు అనూయా ప్రేరితమగునట్టి యుక్తి మిత్ర మైకట్టియు వాటి నైకమ్యములను గల్పించుచున్నది.

మాతృప్రాణమున ఆనైనిక సంఘదత్తమును నిరోధకము వ్యతిరేక అనాలోచనకరములు అధర్మజనితము నగుటయొక్క, యాదేశములని హిందవవిద్యార్థి బృందమునకు నడి యొక గొప్పయన్యాయమగుచు జెప్ప సాహసించుచున్నాడు. మొట్టమొదట హిందవులపై నిహ్వరణముగ నీ హుక్మును చుండుచు చేయునపుడు ఇయ్యది కేరళము విద్యాలాల సందర్భమున సంపదిన శ్రుతిధర్మముగానై భావించబడి యుండవచ్చును. కాని శ్రుత్వ కార్యచరణమునందు నంతటితోబోక, విద్యాలాలం దెంతమాత్రమున సమంజసము కాని జాతీయహింసకృత్తులను, స్థావించు చున్నదని స్పష్టముగా జెప్పవలసియున్నది. ఇట్లుంటే నిది తన ప్రాభవమునకు లోబడిన విద్యజ్ఞుల జీవముల యొక్క సామర్యమును, సుపయోగకరగుణమును భంగపరుచుచున్నది. విరోపా, అప్రికా, ఆసియాఖండములందలి సంగ్రాహరంగములందు అస్పృశ్యతయును వేసలేకగా జోరసత్తుచున్నట్టి ప్రస్తుతావసరములం దిట్టి ప్రతిబంధక మనకృత్తులకును సండుటంజేసి హిందవులు దాని మిక్కిలి కంటిగించుకొందురు.

హిందవ యువకులను నైనికదళములలోనికి జేర్చుకొని, యాశీర్వాదమున వారికి గలపినయెడల, తర్వాత కమిషను కాబడిన దండులోనికి వారు చేరుటకు సందగునని కొందరి ప్రతివాదము. ఈ రెండవ విషయమున మాత్రము హిందవులకు ప్రస్తుతమున నొసంగబడుచున్నట్టి యాదరణము శాస్త్రయొక్క మన దోచినపుడు గదా, వై ప్రతివాదమున కారణమగుట ఈ విషయమున దృఢపాటుచేయుసంగతినినికరసందర్భములో సామ్రాజ్యాధికారులను, ఇండియాగౌరవమువారును ఆర్థికమృదయములో నాలోచించుచున్నారు. దాని నిర్ధారణ ముట్టుకండ, ఈ లోపుగ వారువారు జేరిన విద్యాలాల నంటియందు నైనిక సేవార్యులలలోనికి

The Fascinating Perfume
OTTO DILBAHAR (REGD)

అందరి మనస్సును రమింపజేయు

ఆటో డిల్ బహారు

మనోగమ్యముగాను కొంతకాల ముందుకట్టి ఆపుర్యవాసమును కలదు. ఆలోకహార సారము మొదలగు వాటియొక్క సంబంధము బొత్తుగాలేదు. వేలిగుడ్డలోగాని చొక్కాయనైనగాని 2-రి చుక్కలు విడిచినంతట ఒక సందవనము మధ్యలోనుంటే యెంత సుఖమయిన వాసనను అనుభవించ వచ్చునో అంతఅనుభవించును. ఇతర వాసనలు యేవేనియండినా యీ ఆటో డిల్ బహారు యొక్క వాసన ప్రాధాన్యముగా నిలుచును. ఈదినమే ఒకబుడ్డికి వ్రాసివంపుడు.

- వెల 1/2 (ద్రామ 1-కి రూ. 0.8-0
- 1 (ద్రామ 1-కి ,, 0.12-0
- 1/2 అవున్సు 1-కి ,, 2.0-0

ట్రాన్స్ డిల్ బహారు సుగంధకార్డు ఒకటికి వెల 0-1-0.

వీటినిరీయనవ్వుడు ట్రాన్స్ డిల్ బహారు పేరున పరిశీలించి రీయనలెను. ఈసుగంధ దృక్యములు శ్రుతి మహదనంది గొప్పగొప్ప కేరుగల దుకాణములలో దొరకును. అట్లు దొరకనియెడల సోల్ ఏజెంట్లు సోల్ ఏజెంట్లు :- అంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ అన్ కెమికల్ కంపెనీ, నెం 158 జూమామసీదు, బొంబాయి. మద్రాసు ఏజెంట్ :- మేనాతా ఫుల్ పోర్టెమ్ మూర్తి, నెం 29, వైసబహార్ రోడ్, భూలంగడిపూసం, మద్రాసు.

నల్లులను దోమలను నశింపజేయునది

కాటోల్ పాడరు.

నల్లులు, చీమలు, ఈగలు, చిమ్మటలు మున్నగు క్రిముల బుట్టించు పురుగులను నశింపజేయును. టీక 1-కి ఆ. 0.5-0

కాటోలు వత్తులు

దోమలను, ఈగలను నశింపజేయును పారదోలును.

240 కట్టులుగల పెట్టె 1-కి ఆ 12

మీ ఆగరపదార్థములకు చీమలును, పడక టిండ్లయందు: బాను, దోమలును, పుస్తక పేటికలను చిమటలనుండి కాపాడును.

వేగు, వైఫాయడ్ మలేరియా రోగములు రాకుండ కాటోలు నిన్ను కాపాడుచుండును. ఒకసారి ప్రయత్నించినవారు అదిలేక నిమిషమైన నుండనేరరు. అనేక వస్తుప్రదర్శనములయందు అనేక బంగారుపతకములను గొప్ప బహుమానములను పొందిన వి. ఆజుమి అందు కంపెనీ, ఒసాక, జపాన్ వారిచే తయారు చేయబడినది. పాడరు పాట్లములు మాదిరిచూచుటకుగాను కోరినచో పంపబడును.

జర్మనీలోనుండి వ్రాయువాద తమ చిరునామా, పోస్టు, జిల్లా, విడివిడిగా వ్రాయించవలయును.

సోలు ఏజెంట్లు:- టి. హర ఆంధ్రు కో, చైనాబహారు రోడ్డు, మదరాసు.

మనమృత్యుకు వరప్రసాదము

దోమలు, నల్లులు, చిమటలు, చీమలు, ఈగలు మున్నగు పురుగుల బాధల నుండి తొలగింపబడుదురు.

ప్రపంచ ప్రసిద్ధిపడిన జపాను వానిచే నయించు చేయబడినది.

వృత్తాంత లేఖలు

కడప జిల్లా వార్తలు.

(స్వకీయ విశేషావధానం)

కాలమానశీతి.

కడప ఆగస్టు 25 :— ఈ నెలారంభముగా ఏండ్లది తీర్మానముగా కాయమవును. రాత్రుల మేఘాదంబరమేకాని చినుకు పడుటలేదు. వర్షములేక ఖిష్కివైదుల ఎండిపోవుచున్నవి. రయిలుముక్కిలి వ్యాధులచేత అత్యాచారంతో వర్షమున కెదురుచూచుచున్నది. భోజనపదార్థముల కొరతను బహుధరముపొందుచున్నది.

వాగ్ధుల భయము.

అనేక గ్రామములలో పెంటలు మొదలగునవి విశేషించియుండుటవలన మాఖ్యముగా ఈచిత్రలే బుతువుల దుర్గంధము పొచ్చివాగ్ధులు కలిగించునది ప్రజలు భీతిల్లుచున్నారు. ఇంతకు నిద్రాసముగా పులవెంటలు ప్రాధుటూరు తాలూకా లలో కలరా ప్రారంభించియున్నది. స్పృహకలరాధ యింకను తగ్గలేదు.

ఉద్యోగములు.

ఈజిల్లా కలెక్టరువారగు ఎ. ఆర్. బెన్సీ. సి. యస్. బి.వి. సి. యస్. వారవారు ఈయవరకాలములోనే మిక్కిలి సమర్థులనిపి దయాళువులనిపి ప్రశస్తి గాంచిరి. ప్రజల మీ యెడల పూర్వవిశ్వాసము కలిగి గవర్న మెంటువారు వీరిని దీర్ఘ కాలము ఈజిల్లాలోనే యింపుదురని నమ్మియున్నారు.

నందలూరు పోలీసు కేంద్రమున కలెక్టరువారగు బీ.హె. అనువారివైత ఈలోకలనె లంచము తీసికొనట, బలవంతముగా పుచ్చుకొనట, అక్రమముగా ఖయదుచేయుట మొదలగు నేరము లాలోపణచేయుటదగా శిక్షకట్టము దివిజకొడిపి మేజిస్ట్రేటుగారు విచారణచేసి రెండు కేసులను ప్రోసీసివేసిరి. అని తెలియవచ్చింది.

ఇచ్చాపురము వార్తలు.

(ఒక విశేషావధానం)

కాలమానము.

ఇచ్చాపురము ఆగస్టు 25:— వర్షములేవు. ధారాక్రమమువై కాఖి మాసమన్నట్లున్నది. రైతులు ఆకాశము వైపు చూచుచున్నారు.

మండినీళ్ల నయ్యి.

రైతులక్షేమకర్త నున్న జమీన్దార్లు నయ్యి యీ గ్రామమున కొకయోధారము. నూతి నీరు చాల అరొగ్యకరమైనది. ఈనీరు వాడుకచేయువారు అసంఖ్యాకులు. నూతి చుట్టునున్న పంటయు పుడకల పంటలు, పెంటలు, ఎన్నుళ్లనుండి యున్నవో తెలియదు. నూతిచుట్టు బురద, రొంపి చాల పొచ్చుగానున్నది. మండినీరు దూరముగా పోవు నేర్పాటులేవు. ఈనయ్యి యాగ్నిలో మరికొన్ని రోజులున్నయెడల నీటి యారోగ్యము చెడుటకు నందియులేదు. నిజము చెప్పవలయునన్న యూనియను ధైర్యమానుగారి లోపము కొంతయున్నట్లున్నది. పాపము! వారి నేననగలము! వారికి పనియెట్లైన కాబోలు. ఇంతకువారు ఈయూనివారు కారుగదా.

ప్రాంత విద్యార్థులను జేర్చుకొనకపోవుటయు, తత్ఫలితముగ నైనక నేనానిషేధమున అత్యంత కోపనీయకారణముగ నా కా భంగమును గలుగజేయునేమో యని భయపడుచున్నాము.

ఈ విషయమున నానాటికి ప్రభావంబుకము పొచ్చుచున్నదని మనవి చేయుచున్నాము. మఱియు, నీ సంతకము త్వరితగతినే పోయినేని ఆ వ్యాధియుమున అసమానమున నగు వాదరణకు లోబడితిమి గదాయన నభిసానును వర్ధమాన ప్రాంత విద్యార్థుల మనసున బట్టినేని, ప్రస్తుత ప్రాంతవాళి సాయములను ప్రాంతవాళియుములను నడ్డుపాటుటయే కాక, ముక్కుందు వావిద్యార్థుల భౌతికజీవములగునూడ ప్రతిఫలించి, వారి సామర్థ్యమును, నుపకార గుణమును పాపకేసున వై నుడనారింపబడిన సమాచార సందర్భమున, ఈ విషయమును యీ సాదరముగను సంపూర్ణ మనస్సుతోను నాలోచింతురని నమ్ముచున్నాము. విశ్వవిద్యాలయములకును, వారిప్రకారము నంటియు నైనకనేనా శిక్షణకాలం దచ్చటి ప్రాంతపులను జేర్చుకొనదని నైనకసంఘమువారికిజెప్పి వై కష్టమును దొలగించగలండుటకు ప్రార్థించుచున్నాము.

యధాసాంకర్షిక సభ.

ఈ నెల 4-న తేదీని మాదిప్యాటి తహసీలుదారుగారి యాధిపత్యముక్రింద యధాసాంకర్షిక సభ చాల జను ప్రదముగా జరిగినది.

నురంగి నెకండరీ స్కూలు.

మా డొరి నురంగి నెకండరీ స్కూలులో చదువుచున్న వీధ విద్యార్థులలో చాలమందికి ఏటేట శ్రీరాజావారు తమ స్వంత ద్రవ్యమునుండి కొందరికి సంగీత జీతములు, కొందరికి పూరా జీతములు నిచ్చుచుండిరి. అదేమి గ్రహచారముగాని యీ యేడు వారుకూడ జీతము లిచ్చుట తగ్గించివేసి వారు. ఇదివరకు రాజాగారి సహాయము పొందుచున్నవారిలో కొందరు పరీక్ష పాస్సు అయినప్పటికి వారికి జీతములిచ్చుట మానివేసివారు. ఏకే కొందరి కొత్తవాళ్లకు ఇచ్చివారు. అదేమి కారణముగాని శ్రీ రాజాగారి సహాయమునకే నోచు కొననివారిలో చాలమంది తెలుగువారు. వీరినిగురించి మరియొక మారు ఆలోచించవలసినదని శ్రీరాజావారిని మేమెంతయో వేడుకొనుచున్నాము.

ప్రాసెనరు బులును రామజోగారావుగారు.

ప్రాంత విద్యార్థుల శ్రీయత ప్రాసెనరు బులును రామజోగారావుగారు ఈ యూనివర్సిటీనివారు. తేలియ వ్యాధియుముల గురించి వారు రెండు లేక్చరులు ఇచ్చివారు. తేలి రయునకు అరొగ్యములను ఇచ్చుటకుగాను తాము కనిపెట్టితిమన్న పరిధేందు అసహాయులచేసి చూపించివారు. వారు చెప్పినదంతయు వేయగల సామర్థ్యము. వారిపట్టుదల, కార్యకూత, గాంధీభక్తి, అన్యధా వాగ్ధరికి అంగసావ్యవహారము చూచినవారికి తెలియగలదు. వారి మాఖయందు తేలికై తాండవమాడుచుండును. వారు బాప్రదర్శనము నిచ్చుటకు రెండు పర్యాయములు ఉద్యోగ్తులై గాని ప్రేక్షకులు రానందున బహుపదర్శనములు జరగలేదు. ఈవిషయములో మాఖ్యముగా ఈవూనివారు నిందాస్పరులు.

తుని వార్తలు.

(స్వకీయ విశేషావధానం)

కాలశీతి.

తుని ఆగస్టు 25:— వర్షములు సరిగలేవు. ఎండలు తీవ్రముగనున్నవి. రాత్రులయుండు ఉక్కుచే విశ్రాంతికలుగుటలేదు. మాఖయబులు మాత్రముగలవు. సస్యములలో మెరక చేయచాలవరకు పోయినవి. పల్లపుచేయ అటులకని వెట్టుకొని యున్నవి. శ్రీరాజీవారు సమాప్త ఘటాభిషేకము చేయించిన మనచటిదిని మంచివర్షము గురిసి అప్పటినుండి కొంచెము గురియుచున్నది.

శ్రీరాజీవారు.

శ్రీవారుకాకివర్రా యాత్రలకు ఈపంచమి అదివార ముగోజున బయలుదేరుటకు యేర్పాటులు జరుగుచున్నవని వినుచున్నాము. దైవభక్తి, పుణ్యస్థిర సంతోషానందక్రి, శ్రీవారికి మొదటి వ్రాయం బనిలేను. వీరిదాన భర్తములగుర్పి లోకనిది తమయియున్నది. శ్రీవారు యాత్రలు సమగ్రులగుటకు సంపత్తి తోడ నాచరించి అతిశయికాలముగా నిజపురపురీక్ష మహోత్సవముగావించెదరని నమ్ముచు సర్వేశ్వరుని వెక్కుబ్రతుల ప్రార్థించుచున్నాము.

కారనేమను సత్రపుకమిటి.

ఈకమిటివారు నుమారు ఆరవేలరూప్యములు ప్రజల కద్దనండి వరూలుజేసియున్నారు. మూడు సంవత్సరములైనవి ఇప్పటికి ఏమీలేదు. ఇప్పుడిప్పుడే పునాదులకు రాజ్మిత్యుచున్నవి. పరిప్రారంభించెదరని తెలియుచున్నది. మీబాళుగ అలోచనచేసి ప్రభావితముగ నడువ వలసియున్నది. కంట్లాక్తుమిదా వదిలివెట్టి తమస్వంతపనులమీద పోయినయెడల పోర్టునూ, అత్యున్నతో చెల్లెలకాగలదు. గాగివర్ధులందరికి నూ విషయమై యింకావాగుగా తెలియదు. ఏరు చేయు విగటింగులు బహిరంగముగ నుండవలెను. ప్రజలయింగి కారమును ఖ్యము. ఏలాలు కా కచ్చేరిగోనో సభచేసి యెట్లునో పనిజేయుట తగదు. వారు కష్టపడి వసూలుజేసివారు. కష్టపడి కట్టించవలసియున్నది. బిల్లింగు ప్లాను చేయించి గ్రామస్థులయంగి కారమును బొంది యావల ప్రారంభించిన చాల బాగుగనుండును. వడ్డెసారము ఇప్పుడున్న ఫండు నుమారు, రు. 800 లని వినుచున్నాము.

అమావాస్య.

మా పురకర్తలు యావత్తుండి అమావాస్యను నెలపు దినముగ పరిగణించి తమవద్ద నుండి గుమాస్తాలయడ దను జాపుటకు దలంకుని అనుభవ ఒక అమావాస్య నటులనడపి

చిరి. అదేమి పాడు అమావాస్యయోగాని వాటినుండి ముడి అచారము మానివేసి యథావిధిగ నున్నాము. నెలకొనికను మీరికి విశ్రాంతి యుండగూడదా? అప్పుడైనను రామకృష్ణ యనుకొని, యెట్లో దారాపుత్రాడైతో కలవేమలవే మాటలాడికొని యావల బంధుమిత్రులతో కొంచెము మచ్చలించి కొనచుండిన వారియొనందమునకు మేర యెక్కుడిది? అప్పుడే ధనము కలిగినందుకు సార్థకత అగపడును. కాబట్టి మా కర్త సోదరులందరు ఈవిషయమై గమనించి కృతార్థులగుదురని నమ్ముచున్నాము.

శ్రీ రామానుజ పుస్తకభాండగారము.

ఈభాండగారము అభిగృహిలోనికి నమ్మచున్నది ప్రభువుల పోషకమలనన్న ప్రభు వృద్ధికి నేలరాతుండన! ప్రజలకును తమ యభిమానమును బోధాగ్యమును నడపించి సహాయము చేయుచున్నాడు. ప్రతికనివాఁడు, ఏనాడో వాటి రాత్రియందు భజన కరుగునటులు ఏర్పాటుకాబడెను. ఈ భక్తగమన మేర్పరచి: మా పోషకద్యోగ్యులు వందనీయులు.

పెన్సిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగారు, ఎగ్జిక్యూ

ఆగస్టు నెల 25-న తేది.

దుమకులనము, అజాగరూకత.

మదరాసు కార్పొరేషనువారి చెల్లబండివాడు కొండనవాడు, కేందు అజాగరూకతై దుడుకుపనిచేసిండుగాను ఇండియన్ పిలకొడ్డు 204-న పెక్తన ప్రకారము చట్ట చేయబడినాడు.

కాల నెల 27-న తేదీని మద్రాసు తిరువళ్ళై జేయండిలి నియాసాచేబుడిలో చెల్లబండిలో నుండెను. మద్రాసిపాలిటివారి యేర్పాటు ప్రకార మొకమనుష్యుడు బండి తోలవలెను; మరియొక మనష్యుడు చెత్త యెత్తవలెను. అయేర్పాటునకు విరధముగా మద్రాసు యానాడు తాజే చెత్తయెత్తువని బండిలోలు పనిని కూడ చూచెను. మద్రాసు యొక యింటియెడట చెత్తయెత్తుచుండగా తోలెడిమనుష్యుడ లేకండనే బండి కదలినడకజొచ్చెను. ఆమనుషుండక్కడ నాడుకొనుచున్న యొక మహమ్మదీయ శకువుమీదగా ఆబండి పోయెను. అంతటచేసమామ యాశువున లేచిని కాడుకేడి యానుప్రతిక తీసికొనిపోయెను. శకువు దాలోనే చనిపోయెనట్లు లెక్కడ గనగొనబడెను. ఇది ఫిర్యాదివాదము.

సాక్షులు విచారించబడుట.

ఆనుప్రతిలో శకువును పరీక్షించిని సబ్జిస్టెంటు గౌనకసాక్షి. ఆయన తన సాక్ష్యములో నిట్లు చెప్పెను:— “అదురుకలన మృతికలిగి యుండకయ్యెనని నాయభిప్రాయము. శకువుయొక్క యెడమభుజముదగ్గర కొంచెముదూరము లిచ్చు చిన్న గాయములు తగిలియున్నవి; ఎడమవొడలో కొట్టుకొని పోయియున్నది. ఇంతమాత్రమే నేను పరీక్షించినపుడు విషబడినగాయములు. ఆ సేవరమును నేను పోలీసువారి కప్పగించితిని. తవరీక్ష జరిగినదో లేదో వాకు తెలియదు.”

ఈకేసు మిగిలిన భాగము పెన్సిలవన నెలక కేదీని విచారించుటకు నట్లు నిర్ణయించబడినది. కార్పొరేషను కేసు సి. వారసామయ్యంగారు మద్రాసు కక్షమున ముద్రెను. కార్పొరేషను ప్రెసిడెంటు జే. సి. ములసీగారు కోర్టుక కచ్చి విచారణా విధానమును పరీక్షించుచుండిరి.

జూదగాండ.

కడపిన కుక్రవారమురాత్రి ఇంటిలికెన్న డివార్డుముటు ఇన్స్పెక్టరున లీ నల్లాసాచేబుగారును తిదియులు పోలీసు ద్యోగులును కలసి మధురయనువానిచే నడవబడుచున్న ద్యుతస్థానమున వైపేర్కొనబడిన మధురను ము. 18 నుండి అరెస్టుచేసెను.

ఫిర్యాదీలవాదయున భవలముగా, మద్రాసులో నొకడకు డేడ్లు నిజముమాటామనన కష్టయముమీద సాక్షిగా పరీక్షించబడినను.

ప్రాసిక్యూటరు ఇన్స్పెక్టరును డేడ్లును పరీక్షించెను. కాని మేజిస్ట్రేటుగారు వాస సాక్ష్యముతో కృత్రిమందడై అందులన వాడు మద్రాసుగానె పరిగణింపబడెను.

ఫిర్యాదీల : శుభ్ర ఇతిర సాక్షులవాక్యాలములను గ్రహింపుము గావించినపిమ్మట మేజిస్ట్రేటుగారు మద్రాసులో నక కాపులనుగా తీర్మానించి మొదటి మద్రాయికి రు. 25 అను 2 క్రి. 9 మద్రాయిల కొక్కొక్కనికి రు. 107 లును జూర్యు నాలు విధించిరి.

ద్యుత స్థానమున పట్టుకొనబడిన ధనములోను బాల్కనాల యొకముగా నమూనకు ధనములోను నగబాలు, మ్యూతి స్థానమును మట్టించి మద్రాసులోనెక్కు చేసిన ఇన్స్పెక్టరునకును 20 రెడలగు పోలీసుద్యోగు, కును, బహుమానముగా పంచివెట్టబడవలెననకూడ మేజిస్ట్రేటుగా రాజ్మించిరి.

विद्याङ्गः

విషయానుక్రమణిక.

హిందూదేశ-సైనిక సేన	2
వృత్తాంతశేఖరు	3
కేంద్రీయ విద్యావిద్యాలయము - మహావిద్యాలయము	4
నెల్లూరు జిల్లాలోని సాగునీరు పావులు	11
ప్రధానవ్యాసము:-	
నాయకులు-శిక్షణ	5
విరోధ మహాసంగ్రామము	
విదేశతంత్రీవాదము	6-7
జాతీయతంత్రీవాదము	8-9
ఇంగ్లీషుతంత్రీవాదము	10-11
ఆంధ్రదేశములోని సంస్కృతికపుటలు. లాస్టోదేహములు	12
నిష్పత్తిసభలు, స్థానికవాదము	13
ఆంధ్రదేశము-దీనిజనశిక్షణము	14

ఆంధ్ర పత్రిక

1915-వ సం|| ఆగష్టు నెల 27-వ-తేది

శుక్రవారము

నాయకులు - శిక్షణ

లా హోరు దయాశిసింగు కళాశాలలో ప్రకృతి శాస్త్రపండితుడుగా నుండు పో. డి. ఎస్. ఎన్. గొడ్బాలే ఎం. ఏ. బి. ఎస్. సి. గారు పచ్చయప్ప కళాభవనమున మన పరిశ్రామికాభివృద్ధిని గురించి యుపన్యసించిన సందర్భమున వానిని అధ్యక్షత వహించిన ఆసిబెసంటమ్మగారు చెప్పిన శిక్షణను గురించిన విషయ మొక్కటి ముఖ్యముగా మనము గమనింపవలసి యున్నాము. మహాత్మాను పరిశ్రమయనిన నిట్టిది మన విషయము నిజముగా బోధపడలేదు. దానికి కారణము మనము తగినశిక్షణ నందకపోవుటయే యెఱుఁగినది. మన కిప్పుడు కరపబడువిద్య మనలనువట్టిశక్తి విహీనులును నాగోచనా పటత్వ విరహితులును నగు గుమాస్తాలుగ నై నెత్తురు చేయుచున్నది లేకున్న నోటిమాటలతో సమానత్వము స్వాతంత్ర్యము అను మహాపదార్థములకు సాధించినైతే మన దృఢలామకొనుచు దంభమును పూర్తి ఇకేమి మేము మా విద్యాలయములలో చదివిన మూడు ముక్కలలోనే లోకమంతయు నిమిషియగుదని ఏ పనియైనను సర్వస్వతంత్రముగా మేమే చేయగలమని విర్రవీగు వాచాలులుగ నైనను తీర్చుచున్నది. ఈరెండు భాగములకును జేరక యుచితమార్గాను వస్తులు మన ప్రస్తుత విద్యా విధానమువలన కలుగక పోలేదు. కాని వారిసంఖ్య యత్యల్పము. సామాన్యముగా సర్వజ్ఞత్వము నాగోపించు కొను నాకే తుంహోపకండములయి యున్నారు. ఉత్సాహోద్దీపక మే కిర్తనముగాగల ప్రభుమానస్థలోనెంతటి వాచాలులును పనికి వత్తురు. దేశమెప్పటికిని నాయవస్థయందుండుట అత్యుపాత్య చేసికొనుట యగును. ఆయవస్థను దాటుటకు మనకు కాలమాసన్న మయ్యింది. అన్ని విషయములందు మన మిక కార్యవీక్ష. బూసవలసి యున్నాము. ఈ తగుణమున నట్టి వాచాలత్వము పనికిరాదు. గాఢమగు విజ్ఞాన నువసరము. విద్యాలయములలో పఠనీయ గ్రంథములలో నూరిపోసిన మింగిరితెను విజ్ఞానము చాలదు. ఎరిగి యెరుగని వారి యుపన్యాసములను నేరెంటినో విని ప్రోగుచేసిన విజ్ఞానము చాలదు. ప్రతికార్యమునకు బూనువాడు ఆకార్యమున తన జన్మము సాధకము కావలెనను దృఢనిశ్చయముతో దానికి ననువగు పరికరములను సమకూర్చుటకు గ్రంథములను చదువుటచే నేమి, వ్యాసములను ఏనుటచే నేమి, దేశాలనము చేయుటచే నేమి, ఎంతటి స్వల్ప కార్య విభాగమునైనను స్వయముగా కృషిచేసి యవసరమైన యెడల జిగుళ్ళను వదలి

అభిమానమునువదలి కడపటిదర్జా కాయకృష్టమును గూడ కనుసరిచి నిరంతరము పాటుపడవలసి యున్నాడు. ఆవిధముగా పాటుపడ నిష్ఠయులేనివాడు తాను ఉత్తరవిధముల నెంతటిపండితుడైనను, తాను చేయ నుగ్యమిచ్చు కార్యమునకు నవసరమగు శిక్షణమును బునామలనుండి యందుటకు సంగీరింపనివాడు ఎంతత్వరగా మూలను ముక్కుమూసికొని కూర్చొనిన సంతమందిది. ఈ విషయమే మన కిప్పుడు గట్టిగా మనస్సునకు పట్టవలసి యున్నది. దీనినే మనము అన్ని వైపులను నెడ జల్లవలసి యున్నాము. ఇదియే మనల నిపుటి సాదిగ్ధాస్థయూ దుర్గతి యుద్ధరింపవలసి యున్నది. ఈయంతరంగిక విమర్శము లేకపోవుటచేతనే మన మిప్పుడు చుక్కానిలేని పడవలవలె ప్రపంచ జీవితమున తనకులాడుచుండుట. ఈపరిజ్ఞానము లేకపోవుటచేతనే మనకప్పుడు తగిననాయకులు లేరనుప్రతీతి ప్రబలియింపడు. ఈసందర్భమున నిటీవల కా. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు నాగపురమున చేసిన యుపన్యాస సారాంశము గమనింపగి యున్నది. "నా చుకులులేక జవాబువారి ఉసులు సాగజాలవు. లోకమున నాదర్శప్రాయులగు నాయకులు దొరకజాలరు నాయకుల యంతస్తును వారి యరుమాయుల యంతస్తుమీదనే ఆధారపడి యుండును. నేకు మహోద్దండులగు నాయకులు లేకున్న నాయకత్వమొకటి యంగీకృతమయినచో క్రమముగా ప్రతిభావంతులగు నాయకులు రాగలరు" నిజముగా నిప్పటి నాయకులును తమ యరుమాయులతో గూడ నరుభవముచే శిక్షణను గడింపవలసి యున్నారు. తగినయవకాశము లుండిన గడింపగల రనుటకును సందేహములేదు. కావున మనము నేమి ముఖ్యముగా జ్ఞాపకముచు కొనవలసిన విషయ మొక్కటి తెలుచున్నది. తాత్కాలిక నాయకులను కొందర సంగీరింపక తప్పదు వారిస్థానమునకు భవిష్యత్తునరాను కిందు వారిప్పటినుండియే సిద్ధపడవలసియుండును. ప్రజయిప్పటికికను కొంతవాచాలత్వమునకే ప్రాముఖ్యము నిచ్చుచున్నను వట్టివాచాలత్వమన కలుగు ఫలము లేదనుటకు గుర్తింపగలిగినది. అప్పుడే మన సభా, సమావేశములు, ఉపన్యాస వేదికలు మున్నగునవి మొదలైనవి విమర్శకు చాత్రములయివి కావుననికముందు ప్రజాహితజీవనము నాస్మించువారు మొదటినుండియితరుజీవితమును నేక దృష్టితో కట్టికొని రాగలనారు కావలెను. ఈన్యాయము పరిశ్రామిక జీవనమునకు మాత్రమేకాక యెల్లశాఖలకు వర్తించుచున్నది. తాత్కాలిక నాయకు లీ న్యాయము మొక్క శక్తిని గుర్తెరింగి తగినరీతి నే యావనలను ననుపవలసియుండును. సద్యఃఫలమున కాసించియో సులభముగా జనరంజకులు కావలయునను భ్రమతోనో దార్శన్యమునకును కార్యమునకును గలవిభేదమును పరిశీలింప జాలకయో సర్వసామ్రాప్తు లనుకొనుస్థితి యందు సామాన్య యోగములను నిడ జాతు లేని తాత్కాలిక నాయకులు తమనాయకత్వ ధర్మము నేమాత్రమును నెరవేర్చినారు కాజాలరు సరిగదా నిజమునకు దేశమున కిపకారముచేసిన వారును నగుదురు. అభివృద్ధిని దూరముచేయు పాపమును కట్టికొనినవా రెదురైనను తప్పుగాదు. నేమి కావలసినది రానును మహాప్రయత్నములకు శిక్షణయు తదనుకూల ప్రతిష్ఠాపనా నిర్మాణమునకని యెరుంగుమేని మనము ముక్తి మార్గమున బడగలము.

తుక్కివై ఇట్లీ యుద్ధము ప్రకటించిన దని నప్పుడు త్వరతోనే బొమ్మనులలో చలనము తప్పదని ప్రాసీతిమి. నేటికప్పుడే రుమేనియా జర్మనీల

సంబంధము పెట్టు కెక్కినది. తుక్కికి రుమేనియా మూలకముగా జర్మనీ మందు గుండులను తిను బండారములను మారు వేషములతో ముడుపులను గూడచు గాబోయినను పుచ్చు గుడికి అట్టివేరుము పోరా దని రుమేనియా ప్రభుత్వమునాయ నిరోధించినారు. మందుగుండు సామగ్రిలతోనిడిన నాగిను లెన్నియో ప్రెస్కోలి అరుఘమున నిలుపబడినది. అక్కడికి రుమేనియా సైన్యములు చేరుచున్నవి. జాస్సీఅను స్థానమున తక్కిన సైన్యములు జరుయగు చున్నట్లు తెలియుచున్నది. ప్రెస్కోలియము నూనె యుత్పత్తి యగు భాగములు సైనిక సరక్షణ యందున్నవి ఈడపటివిషయమును బట్టిచూడ యుద్ధ యగ్రతముల యుపయోగార్థము సత్యవసర మగు ప్రెస్కోలు నూక విషయమునను జర్మనీ రుమేనియాలకు కొంత వివాదము వచ్చినట్లు సూచన కన్పించుచున్నది ఈతిరుణమున నానూనె జర్మనీకి నెంత దొరకినను కావలసి యున్నందున కొకవేళ జర్మనీ కయ్యమునకు నిజముగా కాలు త్రవ్వినను త్రవ్వనప్పుడు రుమేనియా మూలముగా తుక్కికి పోవలసిన సామగ్రి విషయమున జర్మనీ అంత్యసందేశ మంపి యున్నదను వార్తగూడ కలిగియున్నదట ముందేమిరా నున్నదోవేచి యుడవలసినదే

బ్రిటిషు సామ్రాజ్య ప్రజలకందలకు సైనిక సేవాశిక్షణముసమాఖ్యతో నొసగవలయు నను నది మహాజన సభాదిరాజకీయ ప్రసంగములలో కలకాలముగా చర్చింపబడుచుండు ముఖ్యము. ఇంగ్లాండులో విద్య నభ్యసించు బోయిన హైందవ విద్యార్థు లీవిషయమున ఇండియా కార్యదర్శిగారికి నర్పించిన నివేదికను ముఖ్యచో ప్రచురించితిమి. జాతిభేదము మూల వివరాని యింగ్లాండునందు గూడ నీవిషయ మింకను ఉపేక్షింపబడుట మిక్కిలి శోచనీయము 1857 వ సంవత్సరపు మహానిష్ఠన మాదిగ నేటివరకు మనకు ఆయుధధారణపు హక్కు మితప్రాయముగానే లభ్యమగు చున్నది. అత్యజాతీయుల మగు మనకు ఆయుధధారణమును అనాపేక్ష జీయముగ నొసంగుటకు మన పాలకులు కొంత సందేహించుట యుచితమగును. ప్రజాహృదయ మెల్ల కముగా గన్పట్టినంతకొంత యట్టిసందేహము సమంజసముగాని, ప్రస్తుత సంగ్రామావసరంబు సృష్టమయిన రాజభక్తి యెట్టివిరోధాభిప్రాయుల నైనను మెల్కొలిపి హైందవాభిప్రాయు గుణులను జేయుచుండ నింతటితోపూర్వసంజేహమును, భేదబుద్ధియు పలాయనము కావగియున్నవి. యుద్ధ ప్రేరేత వికాసముజేరిన సాదరమస్ఫులంద జీ విషయమును సర్వసమృతమున పరిష్కరింతు ని నమ్ముచున్నాము.

నిర్మూలకము మేము ప్రకటించిన తాత్రి వార్తలలో రుష్యావక్రవక్తి హైందవసైన్యముల నాయకులకు బిరుదము లొసంగి శౌర్యచిహ్నులు తెలుపుచున్న యొక్కటి కానవచ్చుచున్నది. దానిని బట్టి మన మూహించు కొనవలసిన యంత మొకటి కలదని నమ్ముచున్నాము మన సైన్యములు రుష్యావారికిని సహాయము చేయుచున్న పని తలంచుటకు నెడమున్నది. ఏరంగమున నను నది సులభముగా గ్రహింపగలయుది గాదు. తుక్కిలోనైన గావచ్చుచు ఒకవేళ సుప్రార్థ పూర్వ రంగమునైనను గావచ్చును. కాని రుష్యావక్ర వక్తి దార్ధనల్పవద్దనో ముందుప్పునో మునూరు కనుపరచుచుండు ప్రతాపమునకయి మన సైనికాధికారులను శౌర్యచిహ్నులనున్నదని మాత్రము అభిప్రాయపడుటకు కారణములేదు. రుష్యావారి

అంశము ఆగమము దివి:—సామము:—వామము:—ధివంశము
యందు మును చేతిగోళము:—యందు మును మూత్రమే జరిగినది.
మూలముగా ఆర్ద్రమును గాను ఆర్ద్రముగాను జరిగినది.

జపాను దేశమును మిత్రముండలివారు.

లండను ఆగస్టు 25:—పాకిస్తాన్—ఇరుగు జపాను రాజ్య బారిగానున్న బారనుషిగాన జపాను విదేశమంత్రాగి నియమింపబడి. “జపాను దేశమునకు ఆంగ్ల పరామర్శములకు గల స్నేహము నింకను వృద్ధి పరచుటయే వాస్తవమైనది. జపాను దేశభాగ్యము ఆంగ్ల మిత్రముండలి భావిదేశతో నపివాభావ సంబంధమును గలిగియున్నది. ఈ దానిని యుద్ధము ముగిసిన పిమ్మట పరస్పరాభివృద్ధికి గాక సర్వ ప్రపంచశాంతి స్థాపనకును, గూడ నిశ్చయముల నెఱుఁగు దృఢతను ముఖ్య యావశ్యకము ఆయన నుడిపిరి.

పరామర్శని ప్రకటనము.

లండను ఆగస్టు 26:—పాకిస్తాన్—ఇరుగు ప్రకటించి:—యుద్ధరంగముల నెల్లెడలను ఫిరంగిదళములకు ద్వంద్వ యుద్ధములు ప్రాప్తించెను. అరానునకు తీరమున ఈ యుద్ధ మతి ఘోరముగ నుండెను. మొహాద్ది, అగ్గిరి, బాయిల ప్రెటలలో శ్రోచించివారి పెద్ద ఫిరంగులు తగిన ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను. వెర్నోనై జర్మనీ వారి విమానము బాంబులవేసెను ఇద్దరు స్త్రీలును, ఒక శిశువును చచ్చిపోయిరి.

ఫ్రెంచివారు జర్మనీవారు నావికులకా పాడ నెత్తి చుట

లండను ఆగస్టు 26:—న్యూఢార్మకు కొంతదూరమున జర్మనీవారి డిప్లొమెటాకటి ముంపబడెను. ఫ్రెంచివారు అంతలాని నావికుల కా పాడ నుత్తించిరి. తీరముననున్న ఫిరంగులు పీకై ప్రయోగింపబడెను అందుచే నావికులను వదలి పెట్టి వారు తమవారిని పోయిరి.

జర్మనుల ఆయుధ నిర్మాణశాలలపై

పరామర్శని బాంబులను వేయటము.

లండను ఆగస్టు 26:—పాకిస్తాన్—అనేకవార్డు ఫిరంగుల యుద్ధము మాత్రమే జరిగింది. ఆ ఫెరుబర్గ్ చేడను ప్రాంతమున జర్మను రైలుస్టేషనులపై పరామర్శ విమానము బాంబులను వేసెను. నిన్నున డిల్లింజులోని ఇనుము యంత్రశాలవిద విమానములు బాంబులను వేసినవి. తమవార సరళాయుధులకు తీరముననున్న కవచములకును యంత్రశాలలపై బాంబులు వేసినవి. 62 విమానములు 4 తెగలకుండ నెగిరి అనేక ఆయుధ నిర్మాణ శాలలపై మొత్తము 150 బాంబులను వేసినవి.

రుష్యా

గీగా జలసంధిలో జర్మనుల నాకాదళమునకు కలిగిన నష్టము.

లండను ఆగస్టు 26:—గీగా జలసంధిలో మా నాకాదళమునకు నష్టమేమియును కలుగలేదని జర్మనులు ప్రకటించిన విషయములను చూచి నాకా యుద్ధ ప్రవీణులు పరిహాసించుచున్నారు. రష్యావారి ప్రకటనలనుబట్టి జర్మనులదాడి యుక్తా యుక్తవీరత్వము లేకుండ జరుపబడినట్లు తేలుచున్నది. మాదాడి నిర్బంధమాత్రమే ప్రయోజకమే యని జర్మనులు ప్రకటించట కేవలము బుద్ధిమాంద్యమని తలంపబడుచున్నది. జర్మనులొంగు దేశములపై దాడివేరటమగునని మాచ్చుటయినా రిపరాజయ వృత్తాంతమును వినిపింపబడునైన బుద్ధి తెచ్చుకొనెదన గాక.

గీగా జలసంధిలో మా నాకాదళము కలుగ లేదు.

లండను ఆగస్టు 26:—నెట్రాగ్రాడు—గీగాలో మార్పులేట్లు ఒక ప్రకటననును వెల్లడి చేయుచున్నది. డిప్లొమెట్ల వద్ద యుద్ధ మింకను జరుగుచున్నది. ఆ యుద్ధరంగము మార్పు నొందుటలేదు. సాయంకాలమున విల్సన్ ద్ద ముట్టడి సలిపిరి. కాని మేము వారల తిరిగివేసితిమి. బోయరు, బ్రెస్టు లాటో భిన్నుల మధ్యమున జర్మనీవైశ్యములు వాటి శక్తింతయు వినియోగ పరచుచున్నవి. బ్రెస్టు లాటో విన్నునకు పశ్చిమ మునకున్న ప్రదేశమున జర్మనులు రష్యావారిని తలపడిరి. రష్యావారు వారిలతిమిరి. జర్మనీవారు పిస్కామెలోనికి పోవ యత్నించుచుండిరి.

పోలెండులో జర్మనీవానికి కలిగిన నష్టములు.

అలహాబాద్ ఆగస్టు 26:—పయోనీరు పత్రికయిట్లు తంతివార్త పంపబడెను. లండను ఆగస్టు 28:—పోలెండులో జర్మనీవానికి 750000 సైనికులు నష్టమైనది. కాని రష్యావారికింక అధికమైన నష్టము కలుగలేదు. నెచ్చు దివైస్ కోవో, నోవో జార్గివిన్నులను పట్టుకొనిన

యెడల జర్మనీవానికి లక్షలకొలది సైనికులు నష్టముకాకపోవును. అట్టి సంగతిలో ఇంతకుండు సైనికుల కొలుబోయి ఆదర్శముల జర్మనీవారు పట్టుకొనటకు కారణమేమైయుండునా అని వెల్లెగ్రాడు జపాను విచారించుచుండిరి. మిత్రముండలివానికి అవసరమగు ఆయుధ సామగ్రి విక్రయమునకు శీతకాలము ప్రారంభింపక పూర్వము తమకు వీలైనంతవరకు ముందునకు పోవలయునని జర్మను లాగ్రెయికో నుండిగని కొందరు సమాధానము చెప్పిరి.

రష్యావారి యుద్ధపరికరము లధికముగట.

మే నెలనుండి రష్యావారి ఆయుధసామగ్రి నిజమై రెండింత లైసది.

ఇటలీ

ఇటలీవారు స్టిమెయోయరు పట్టుకొనుట

లండను ఆగస్టు 26:—రోము—ఇటలీయనులు స్టిమెయోయరు ముఖద్వారమును పట్టుకొనిరి పుకటింపబడెను. అధికముగు యుద్ధసామగ్రి పీరిచే జిక్కినది. ఆస్ట్రీయావారివిమాన మొకటి బ్రెస్లియాపై బాంబులవిడచెను. అందువలన రిగురు చనిపోయిరి.

జర్మనీ

జర్మనీ క్రొత్త ఋణము.

లండను ఆగస్టు 26:—బాంబర్ క్రొత్త ఋణపుత్రముల వెల 99 నూటికి 5 వడ్డీ కేటా చిన్న చిన్న నిక్షేపములకు వెక్కు అవకాశము లొసగ బడినది. 675 మిలియను పౌండ్లు ఆస్తి తీర్చిక గాని క్రొత్త ఋణములోని మెక్కు పుస్తక కార్యములకు వాడు కొనుటకు వీలు లేదు. ఈ కారణములచే, ప్రజల అధికముగు ధనమును దొరతనమువారికి అప్పగియవలెనని వారుకోరిరి. విదేశీయపుత్రముల నమ్మిచేసి యాకొత్త రుణ పుత్రములకొనడం దొరతనమువారు ప్రజలపై కోల్పోచున్నారు.

యుద్ధముకాని సమయమున సైనికోద్యోగములనర్హులని నిరూపించ బడినవారు.

లండను ఆగస్టు 26:—చెర్నె. యుద్ధమునకు ఆసక్తులని పంపి వేయబడినవారు దేశముకాంతిగ నున్నంత కాలము వైశ్య నేరకు చేర్చబడకు అనుసరణ. నయి వ్య కా స న ము న చేయవలసిందని ఒకల్లిలు జర్మను రాజ్యాంగ నిభ లో ప్రవేశపెట్టు బ డె ను. ఇట్టి వారు ల లో గూడ ఏ దో ఒక విధముగు సేన నొనర్చుటకు పనికివచ్చు వాయుచేమో యను ఆశతో యీ సరణము చేయబడుచున్నది.

డచ్చివారి దేశములపైనుండి జర్మనీవారి ఇన్సినుటు పోవుట.

లండను ఆగస్టు 26:—అయ్యుబెర్గాను—17 వ తేదీని ప్లీలెండు వైకుండి జప్తము వెల్లెసంతులకు జర్మనీవారు డెన్మా ర్క్ వారిక్షమాపణవేడిరి బలమైన గాలివలన జప్తము విమానమును సరిగ నడిపించుటకు వీలులేకపోయినందు కారణమున తెలియపరచిరి.

టర్కీ

డార్జి నెల్సులో ఆంగ్ల పరామర్శ సేనలకు విజయము.

లండను ఆగస్టు 26:—ఆంగ్ల సేనాని ఎడమ పార్వ్యు వందరి సైనికులు ఉత్తర భాగమున 80) గజముల పొడుగున తురుష్కుల కండకములకు పట్టుకొని రని ప్రకటించబడినది గాని ఏతేదీన పట్టుకొనిరి వివరము తెలిప బడలేదు. 23 వ తేదీ రాత్రి డక్షిణభాగ మునున్న పరామర్శకు శత్రుసానము పై బడి పట్టుకొనిరి. పరామర్శవానికు లనేక ప్రదేశములపై బాంబులను వేసిరి. ఒక పెద్ద తురుష్కు సైనిక వాక్ లంగరు వేసికొనియుండ నొక విమానము దానిని ముంచినది.

గల్లి పోలిలో సంకులసమరము.

లండను ఆగస్టు 26:—సోఫియా—స్థితిపరమైన కరముగ నున్నట్లు ప్రజలను కొనుచుండిని కాన్స్టాంటి పోపిలు నుండి తెలియపర్చినది. గతవారమున గల్లిపోలిలో తీవ్రమైన పోరాటము కలిగెను. ప్రతికోణున జేలకొలది గాయపడిన సైనికులు కాన్స్టాంటిపోపిలకు వచ్చుచున్నారు. డార్జి నెల్సులో క్రొత్తసైనికులు పోవుచుండిరి. రొట్టెలును బాగులు దొరకుట లేదు.

ఆంగ్ల జలాంతగ్రామి రెండు నౌకల ముంచుట.

లండను ఆగస్టు 26:—ఆంగ్ల జలాంతగ్రామి మరెండు నౌకల మార్మోకో సముద్రమున ముంచిరి. ఒకదాని నిండ ఆహారపదార్థములును, రెండోదానినిండ ఆయుధసామగ్రియు నుండెను. టర్కీవారు బాగులేక విశేష బాధల నందుచు న్నారు. దీపములకు బాగువాయువుకు బదులు కిరసనాయిలను వాడుచున్నారు.

రుమేనియా

రుమేనియాకు అంత్యలేఖను పంపుట.

లండను ఆగస్టు 26:—సోఫియా—టర్కీవారికి ఆయుధ సామగ్రిని కొరతవుటకు గాను రుమేనియావారికి జర్మనులు అంత్యలేఖను పంపబోవుచుండిరి బుఖారెస్టులోని ప్రజలు భీతి ని జెందియున్నారు. రుమేనియా సైనికులు ఫ్రెంకోలుకద్ద చేర్చబడుచుండిరి. యుద్ధ సామగ్రితో నింపబడిన రైలుబండ్లు కొన్ని యిచ్చట అపివేయబడినవి. బాస్సికద్ద గూడ సైనికులు కూర్చు బడుచుండిరి. కిరసనాయిలు గనులుగల ప్రాంతముల సైనికు లాక్రమించుకొనిరి.

అమెరికా

కొంటుబెరను ప్లాపుగారి తుమావణమును తిరస్కరించుట.

లండను ఆగస్టు 26:—న్యూయార్క్. కొంటుబెరను ప్లాపుగారి తుమావణము నిన్నుయోజకమైనది. ఆ తుమావణము నిరాధారమున అసంపూర్ణముగా నున్నది. నిర్ధారణమును ప్రత్యుత్తరము కావలెను. జర్మనులమాట విశ్వసించ వీలులేదని పత్రికలు వ్రాసినవి.

అమెరికా, జర్మనులు.

అలహాబాద్ ఆగస్టు 26:—పయోనీరు పత్రిక కట్టా తంతివార్త పంపబడెను:—న్యూయార్క్లోనున్న విశేషగ డెయిలీ టెలిగ్రాఫు పత్రికకు యిట్లు తెలియపరచెను. మిత్రముండలివానికి మీరు ఆయుధ సామగ్రిల సంకల్పియెడల మిమ్ముల పెద్దసైనిక దుర్గములలోనుంచి వాధించుచుని జర్మనీవారు అమెరికాలోనుండు వర్తకసంఘములను జెడలించిరి. మిత్రముండలివారు కొన్ని ఆయుధ సామగ్రిలకొర కొరక వర్తకసంఘముతో ఏర్పాటుచేసికొ. రి. మరొక వర్తకసంఘము వారితో మిత్రముండలివారు ఏర్పాటుచేయుకొనియెడల వారు వేరయి వాటికిం దిత్తురు. మేము సాధ్యమైనంత కాలము అలశ్యముచే యుచుమి లోపాయకాని ఈవర్తకసంఘమువారు పిల్కెల్సి యాలోనన్న కన్నలు జవరణగారితో వెక్కువర్తక సంఘము వాటిట్లే ప్రవర్తించిరి.

డెన్మార్క్

ఇ 13 జలాంతగ్రామిలో మాతులైనవారి ఖననకర్మ.

లండను, ఆగస్టు 26:—కోపకు హేగను—ఈ జలాంతగ్రామిలో మాతులైన వారి ఖననకర్మను మాత్రేషులు కూడ వచ్చిరి. ఆ కర్మకు చాలమంది వచ్చిరి. మాతులకు తమతోడి నాకాభటులనుచూచి మాత్రేషులకు వారు చకితచిత్తులై కంట దడిచెట్టిరి. డెన్మార్క్ నాకాదళములోని వారు తనవేటికల ను వహించి, వానిని విచారు కాకకు గొనిపోయిరి. పిమ్మట సంత్వేకర్మ నూచకములుగ ఫిరంగులు కాల్చబడినవి. ప్రజల శికోశవ్యవహారాలై తీరమున నిలచియుండి విచారునాక డెన్మార్క్ యుద్ధకాల సంగతులముక్తిద నాకాశ్రయము నుండి బయలుదేరినది. ఆంగ్ల జాతీయగీతమును బాండుమేళమువారు వాయించిరి. నాకాదళమువారు గౌరవార్థము తుపాకులను గాల్చిరి. డెన్మార్క్ రాజప్రతినిధి విచారునాక మీద వెళ్లెను.

చెన్నపురి

ఒక డిన్నరుబిడ్డలతో నేటనుకుటు.

కల్లికోట ఆగస్టు 27:—యల్లాపురములో ఒక మోడిలా నిన్న రాత్రి వరదవచ్చి పొరలి పోయెను నదిగా తన ఇద్దరి బిడ్డలను పడదోసి తానుగూడ బడెను. ఆ బిడ్డలలో నొక బిడ్డ తనము లేలినది తక్కిన 2 కడములు ఇంకను లేలలేదు. ఈ వాచణమున కింకను కారణము తెలియలేదు

బాగ్యుడు ఆగమ్య 26:— నేను మరల పథ్యమూలేక
 మెనది. సర్ బెంజిను గాబ్బ పగు గా రధ్యక్షులుగానండిరి.
 జంతుసంహార శాసనము పరజాలుచేయబడినది. ఈశాసన
 మును క్రంతుగాన ప్రతిపాదించి శాసన మంగీకరింపబడినది.
 కర్నూలు డిస్ట్రిక్టు గాగు వైద్య శామ మేన
 శాసనమును ప్రతిపాదించిరి. ఈశాసనము ప్రస్తుతోపయక్తము
 కాదనియు త్యజింపదగినదనియు మాన్సియునును రావులపా
 ద్దరులునగు విధోల్కూర కల్కూరగార్లును రాయలబాదురు
 ముఖలగాగురు దీక్షితుగానను సర్ బేసిక బోసుగానును వా
 దించిరి పర్యవసామున అసమానమగులంపంఖ్య హెచ్చగుట
 రలన శాసనము ప్రతిపాదంపబడినది, దీనిని శరీరించుట కొక
 పత్యేకంపు మేర్పరపబడినది.

మానసియులగు శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు.

నాగపూరు ఆగస్టు 26:— నిన్నను శాస్త్రిగారు మా కిను కళాశాలకు వెళ్ళి, కిన్నుట శాసనసభ కేసి నేటి రాత్రి కిన్నుటకు తరఫునొందెను.

బేసారు

ఒక మేజిస్ట్రేటుగారు దిల్లీనుగురు తీరపును చేయుట.

బాంకిపూరు ఆగస్టు 26:— దీవాజపూరు కలుడివిజ నలు మేజిస్ట్రేటుగారు కేసులోనుటను తీరపుచేసిరి. కేసు లను దాఖలు చేయుట కలెక్షన్ బాండ్లనులను పీఠకులను బాం కిపూరునుండి తీసికొని వచ్చి నవో వారికేయుట కొ ట్టి. కేసుబగును - అని ఈ మేజిస్ట్రేటుగారు కొక కేసును కొట్టి కేసుగా పొట్టి జడ్జిగారికి విన్నవించుచు పీఠకు ఈ కేసు చారమును ఫిర్యాదీపక్షమున తెలియెను. ఈ కేసును మరయొక మేజిస్ట్రేటు విచారించు వట్లు జడ్జి గారు తీర్పు విచ్చి కేసు స్వభావమును జడ్జి తీర్పు చెప్పుకలెను. వాదించవచ్చు పీఠకును జడ్జి తీర్పును నడిచిరి.

సిమ్లా

రాజకర్తరిగారికి వచ్చిన తుతిశార్త.

సిమ్లా. ఆగస్టు 26:— ఈ నెల 25 వ తేదీన ఇండియా మంత్రి గారిటుల తుతిశార్త నందిరి.

రెహమాంగము.

మధ్యభాగము రహమాంగ ప్రతివోటను పోరుచు అల్ల లుల వేకకుబోవుచున్నాడు. రీగా జిల్లాలో మార్చేమియును లేదు. పశ్చిమమున జోగ్గి ద్వీపస్థుల ప్రాంతములలో మార్చు లతో నూడిన పోరు జరుగుచున్నది. కొవ్వొ నో విల్లులకు మధ్య రహమాంగ క్రతువులని కోర్కెం చియున్నాడు. చోబరు కేసునకులనుధ్య బసావికొంటులను ధ్వంసముచేసి రహమాంగ వారిని వదలిపోయిరి. నారూ బగు నమలకుమధ్య క్రతువుల బ్రుయుకు పోరినను వారి వెది రించుచు రహమాంగ భద్రముగ వెళుకకు పోగలిగిరి. తులవా బగుసంగమునకు తూర్పున నున్న సాములను రహమాంగ విడిచిపోయిరి. బ్రెటిలోవిక్కుకు దక్షిణమున బగునకికి తూర్పుభాగమున మాకు జనుము కలిగిన దని జర్మనులు ప్రక టించిరి.

సామరంగము

వాష్టవులూ త్రిమరు పోరు జరిగినది ముప్పేను లో పరాను వారా క్రిమించిన స్థానములను మరల పట్టుకొనుటకు జర్మనులు చేసి ప్రయత్నియులు సాగలేదు. బ్రెటివానువానులమీద 7 పరానునిమాములు బాంబులను వేసివి పెత్తున బసాబగు ఆర్గోలులలో యుద్ధముజుగిరి.

ఇది లీరంగము.

ఇవట కేసును లెవ్వియులేవు.

సర్. చలిత్తమాముగారు నైజాముగారికి

పండు చేయుట.

సిమ్లా ఆగస్టు 26:— నేనుసాయంకాలము విందుజరిగి నది. చాలుంది వాక్యత్యప్రభులును క్విట్టా థాకోరు గారును మున్నగు దేశీయప్రభులును ప్రాశాన్తి త్య వారీనులును విందుకు వచ్చిరి.

ఇరుపదాలు ఆదాయము.

సిమ్లా ఆగస్టు 26:— హిందూదేశ మందలి అన్ని ఇరుపదాలు 1-4-14 మొదలు 14-8-14వరకు వచ్చిన సామ్య కన్న 1-4-15 మొదలు 14-8-15వరకు వచ్చిన సామ్య నూ. 14,29,206 లు తగ్గియున్నది.

పట్టునేయువిధానమును నేర్పుటకొక పాఠశాల.

సింలా ఆగస్టు 26:— కిలాలలో పట్టునేయు విధా నమును బోధించుట కొక పాఠశాల నేర్పుచు తమనూదన మును కేతున సే కమిషనురు అగు టకరు గారు ఇండియావోర తనమువారికి పంపుకొనిరి.

పెంగాలు నాగపూరు రయిల్వేవారి ఇలాకాను బనిచే యు వుదొంగలును దగును రింకనత్వరముల వకును కాగానే తప్పక పుర్యోగము చాలించుకొనలేనిది కంపెనీవారు యేర్పా టుచేసిరి. ఈయేర్పాటు బాలై 1 వ తారీఖుండి అములు తొనికి చేబును.

కుప్పకు తైలము

డబ్బీ 1 కి నెల 0-8-0 వి. పి. సహా 0-12-0
ఈతైలము పొడలు, బొట్టి, తెలుపు, నలుపు
కుప్పలకు రాయుటకు ఉపయోగించును.

అమ్మతాంబరం డి. 6, తియిశెట్టికిది, మదరాసు

వాతావరణ సి. తి.

1915 సం. ఆగస్టు నెల 27-వ తేది.

ప్రదేశములు.	కుప్పకు తైలము	కడవికడవికంట		నవ్వు పాతము.	
		లూ, నీడను	ఉష్ణోగ్రత	నవ్వు పాతము.	నవ్వు పాతము.
ప్రదేశములు.	కుప్పకు తైలము	లూ, నీడను	ఉష్ణోగ్రత	నవ్వు పాతము.	నవ్వు పాతము.
గోపాలపురము	29.480	85.2	79.7	11.7	21.5
వారేరు	29.511	85.2	75.8	08.8	25.9
కాకినాడ	29.575	82.8	76.3	0.18	21.7
బందరు	29.631	81.1	73.9	07.5	24.95
గుంటూరు	...	80.2	74.8	24.4	22.62
నెల్లూరు	29.693	85.6	78.3	...	8.83
మద్రాసు	29.712	92.8	79.9	0.1	11.44
కడపూరు	29.742	9.1	79.3	...	9.5
నాగపట్టణము	29.766	92.9	79.3	...	6.87
కొలంబూ	29.851	86.4	78.3	...	85.31
తిరువనంతపురము	29.889	83.0	75.0	...	45.89
కొచ్చి	29.844	83.8	75.7	0.15	88.27
కల్లికోట	29.848	83.1	72.9	0.59	57.43
మంగళూరు	29.804	83.8	73.1	1.42	31.47
బొంబాయి	29.756	85.6	78.5	0.1	62.85
హైదరాబాదు	29.699	74.8	69.6	1.05	29.25
అనంతపురము	...	84.0	71.9	0.42	9.85
బళ్లారి	29.751	82.5	71.7	0.82	13.89
కర్నూలు	29.764	78.8	72.8	0.24	10.83
కడప	29.727	81.2	74.6	0.28	11.58
బెంగళూరు	29.787	81.8	66.6	0.23	17.65
కొడైకాటము	22.789	63.2	53.8	...	23.47
ఉదకమండలము	22.966	60.8	52.7	0.11	37.11
కోయంబత్తూరు	29.832	9.4	70.9	...	9.57
నెల్లూరు	29.742	68.3	75.2	...	20.22
నీలము	29.802	90.4	75.0	...	20.54
తిరువనాపల్లి	29.781	95.5	79.0	...	9.98
పుదుకోట	29.786	91.5	78.5	...	19.77
మధుర	29.772	93.1	78.4	...	12.27
తిరువల్వేరి	5.9

బంగాళోభాతమునకు వుత్తరమున తుపాను మెల్ల మెల్ల గా అధికమై బరిపాస నుడుద్రుతమునకు వ్యాపించుచున్నది. ద్వీపకల్పములో అనేక ప్రదేశములందు గాలి చెక్కగా వీచు చున్నది. కిలయందు గాలి పశ్చిమ వాయువ్యముల మధ్యగ వీచుచున్నది. బంగాళోభాతమునకు తుత్తరమున గాలి అతిపుర వడిగా వీచుచున్నది. సగ్గాలలోను గంజాం సముద్రతీరము నం దధికమునకు సముద్రము అల్లకల్లోలము గానున్నది మధ్య మెట్లనీటి సర్కారులలో క మొదలు రి డిగ్రీలవరకు తిక్కున గాను, కిల్లాటకంలో అధికముగాను, యితర ప్రాంతములందు మారకను యున్నది. ముప్పు విడరక మూసుకొనియున్నందుల కిది భిష్ట సిద్ధి తిక్కున గానున్నది. రాజధానికి వుత్తరమున భిష్ట సిద్ధి చాల కగ్గి యున్నది. రాత్రి భిష్ట సిద్ధి కి త్రమండల మలోను సగ్గాలలోను సాధారణముగ వ్రుండు దానికంటె తక్కువ గాను యితర ప్రాంతములందు తిక్కున గాగాని అధికము గాగాని వ్రుండుచున్నది. చెన్నపట్టణపు సముద్రతీరమునందు దప్ప యితర ప్రాంతములందు కేసు అధికముగాను ముప్పునునుకొని యు వున్నది. రాజధానికి వుత్తరమున, పడమటి సముద్రతీర మందును వానకురియుచున్నది. కొన్ని ప్రాంతములందు అధిక ముగా కురుచుచున్నది. గుంటూరులో 2 44 డిగ్రీల వాన కురిసిట్లు తెలియబడుచున్నది.

ఉత్తరమున వన్నె ముగురియు నూచులు కొన్ని గలవు.

ఆర్. ఎల్. జోన్ను,
వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

స్వామస్థాన వార్తలు.

ఆగస్టు నెల 26-వ తేది.

మదరాసు హైకోర్టు

మరణించిన కిల్లీ - ప్రధాన స్వామి మూర్తియు / స్వామి మూర్తి ఎటులింగు గారు (నే.డి.సి.) కు పేర్కొనబడిన వారి హైకోర్టు కిల్లీ గా చేర్చుకొనిరి. - కే. పి. రం. య్యగారు, పి. సి. సుందరకమ్యంగారు ఎన్. కే. పా. సా రథిగారు, పి. ఆర్. శ్రీనివాసుగారు. వీ. శ్రీకృష్ణ వారాయణ య్యగారు, పి. ఎన్. రామరావు గారు.

పట్టుకందరగోళము. - హైకోర్టు కి 2 మైక్రమానులలో నన్న పట్టుకామపు వాస్తవ్యులగు 21 మంది మహమ్మదీ యులు, గలభాచేసి శుగ్గు ప్రమాదములు కలిగించిన దునకు గాను, చెగల్పట్టు నెమ్మన జడ్జిచే వివిధముగా కేషింపబడిన పూనులలో నొక ముకమునకులపాకులమీద చెల్లి పవలసిన రుసుమునుగూర్చి హిందూమహమ్మదీయవివాదము కారణముగా నొకపట్టాట జరగెను. అదియే వై వ్యాజ్యమునకు నూలము. మహమ్మదీయులు నెవచ్చు కోర్టు తీర్పువై అప్పీలు చేసిరి. స్వామి మూర్తులు తాల్పిల్లి ఫిలిప్పుగార్లు యెదుట అప్పీలుంటు తరఫున ఇ. ఆర్. ఆ. పో. ర. న. గారును పి. ఆర్. వారాయణ స్వామియ్యగారును నీ క్రిందివిధముగా వాదిం చిరి: - "ప్రతిమద్రాసుకి విశేషముగా సాక్ష్యమును ప్రత్యే కించి ప్రురకముపబడలేదు. ఆ ప్రురకముపబడని సాక్ష్యము వైతము కొంతమంది మద్రాసులు మాత్రమే యగ్ని ప్రమాద ములు కలిగించినట్లు నిరూపించుచుండ, క్రింది కోర్టు వారం దలు మద్రాసులను ఆనేక మునకై కేషింపబడు యత్రము." ఇది ప్రాసిక్యూటరుగకు ప్రత్యామ్నాయముగా సిడ్నీ స్మిత్ గారి క్రింది విధమున వా దించిరి: - క్రి.డి.కోర్టువారు విధించిన కేతు. తక్కువగ నన్నది. ఆందలు మద్రాసుల కేతులను అధికపూరు వలసి యున్నది. అందులో అల్లరికి ప్రధాన కారకులైన నలుగురి కేతులకు ప్రత్యేకించి హెచ్చించవలసి యున్నది. ఇంకను తీర్పు చెప్పబడలేదు.

మా. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారి ఉపన్యాసము.

నాగపూరు ఆగస్టు 27:— గా. మెహతగారు అగ్రా నవాధికులుగ నండినసరిలో యువజనులకుండలసిన కొన్ని ఆశ్రమములనుగూర్చి గా. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు నాగపూరు విద్యార్థులకు ఉపన్యాస మిచ్చిరి. ఉపయోక్తముగు విషయ ముల శ్రీ శాస్త్రిగారు 1 గంటకు పోధించిరి. ఈ సాయం కాలమున భారతీయ జాతీయసంఘమువద్ద మరి ఒక ఉపన్యాస మిత్తురు.

మదరాసు కార్పొరేషన్.

స్పెషలువర్క్సు డిపార్టుమెంటు.

వాటర్ వర్క్సు సెక్టర్

కల్ట్రాక్టు డబ్లియు. డబ్లియు. నె 11

దుక్కినీసము, (Piglead)

దారము (Yarn) సీసపునాలు (Lead wool)

100 టన్నుల సీసపు దుంగలును, 10 టన్నుల దారమును, 3 టన్నుల సీసపు నాలును స్పెషలు చేయుటకు గాను పెట్టుకొనబడు టెండర్ల మద రాసు కార్పొరేషన్ ప్రసిద్ధింతువారు 1915 సంవ త్సరము సెప్టెంబరు 6 తేది సోమవారము మధ్యా హ్నము వరకు తీసికొనెను.

మదరాసు కార్పొరేషన్ రివిన్యూ ఆఫీసు వారికి దరఖాస్తు చేసినది కు 3 లు చెల్లించి నల్ల యన కల్ట్రాక్టు, టెండరుల అచ్చుభారములు వారిక గలవు. కాని యిదిసావా తిగి యియ్యబడనేరదు.

పై యిన్వోగ్గియునవన టెండరువార్లు టెండ రొక్కొకటికి రు 10.0 లు హమీగా కెల్లించి, అందుకుగాను తమ కొసంగబడు రిసీటును టెండరు లో జతపరచి సంపుకొన వలయును.

నేపియరుపార్కు } జె. డబ్లియు. మేడల్
26 ఆగస్టు 1915 } స్పెషలు ఇంజనీయురు

THE GREAT WAR.

German Ideas of Freedom.

SIR E. GREY'S SMASHING REPLY.

German Munition Works Bombed.

ENEMY SUBMARINE SUNK BY AIRCRAFT.

MUNITIONS: GERMAN ULTIMATUM TO RUMANIA FEARED.

[Reuter's Agency.]

CREAT BRITAIN.

A German Submarine Destroyed By Naval Aeroplanes.

LONDON, August 26

The Admiralty announces that the naval aeroplane squadron under Commander Arthur Bigsforth destroyed single-handed to-day a German submarine.

Sir E. Grey on the Situation.

A Reply to Dr von Bethmann-Hollweg

LONDON, August 26

Sir Edward Grey has to-night issued a smashing reply to a recent speech by Dr. Von Bethmann Hollweg. The reply shows that Germany alone is responsible for the war, and says the Chancellor's speech means that Germany is to be supreme. Freedom for other nations must be what Germany metes out to them. Germany alone would be free to break international treaties, to crush, to refuse all mediation, to wage war, to break all rules of humanity on land and sea. Yet while Germany acts thus, her commerce must remain free in time of war, as if in time of peace. Sir E. Grey affirms that the freedom of the sea may be a reasonable subject for discussion and definition and agreements between nations after this war, but not by itself alone, while there is no freedom and no security against war and against German methods of war on land. If there are to be guarantees against further war let them be equal, comprehensive and effective guarantees, that will bind Germany as well as other nations. Sir E. Grey then turns to the speech made by the German Minister of Finance, in which he said that for decades to come Germany claims that the whole of the nations who resisted her should labour to pay her tribute in the form of war indemnities. Sir E. Grey emphasises that not on such terms can peace be concluded or the life of other nations than Germany be free or even tolerable. The speeches of the Chancellor and the Finance Minister show that Germany is fighting for supremacy and tribute. If that is so, and so long as it is so, our Allies and we are fighting a must fight for the right to live, not under German supremacy but in real freedom and safety.

English Press Criticism.

The papers warmly approve Sir Edward Grey's masterly reply to Herr von Bethmann Hollweg and affirm that it clearly shows that Germany's idea of freedom is "a free fox in a free henroost."

The Survivors of E. 13. Impressive Funeral.

LONDON, August 25

COPENHAGEN - The survivors of E. 13 attended the impressive funeral of their comrades. The Bluejackets were moved to tears. The congregation was distinguished and fully representative. Members of the Danish navy carried the coffins to the chapel of the funeral ship 'Vidar' which amid funeral salutes with bare headed crowds on shore left the harbour, escorted by Danish Destroyers. The Band played the British National Anthem and the marines gave the salute. A representative of Denmark was on board the 'Vidar.'

We Envy our dead Comrades.

LONDON, August 26.

COPENHAGEN - A striking incident occurred on the occasion of the departure of the bodies of the crew of E. 13 for Home. A Young Danish Officer on the quay advanced to the British commander and said what an awful sorrow this must be. The Commander smiling sadly replied 'No sir, we rather envy them.'

Why are the Englishmen Merry?

A PUZZLE TO GERMANS.

Returned Prisoners' Stories.

LONDON, August 26

Enthusiastic scenes occurred at Tilbury on the occasion of the arrival of 270 wounded prisoners from Germany. The men despite their wounds were most cheerful and were surprised to find everything as usual as the Germans had told them that London had been burned by Zeppelins. The prisoners said in interview that the Germans don't understand why we are always merry and bright. They meanly stopped our games but then we sang.

More Awards to Heroes.

Indian Army D. S. O. Winners.

LONDON, August 26

A 'London Gazette' announces the award of thirteen distinguished service orders and twenty-one military

crosses. Among the former are Major Nightingale, Fifth Gurkhas, for most conspicuous gallantry at Krithia on June 4th. Captain Abbott, Sixth Gurkhas, for gallant and distinguished conduct on June 28th and 29th. At Gallipoli Captain Rawson, twenty first Kohat Mountain Battery, for gallant conduct and distinguished service on May 14th. At Gabatepe Captain Ryan, Sixth Gurkhas, for daring reconnaissance at Krithia on May 13th and gallant work on June 28th and 29th. Captain Thom, Twenty first Kohat Mountain Battery, for exceptional and gallant conduct at Gabatepe on June 21st and 26th.

Among the recipients of Military Crosses are Captain Rossiter and Captain Whitting, both Twenty sixth Jacobs Mountain Battery for gallantry at Gallipoli.

Voluntary or Compulsory Service.

Fierce Debate in British Press.

LONDON, August 25.

The newspapers are fiercely debating the question of voluntary or compulsory military service. The "Northcliffe" papers are taking the lead in the agitation against the present voluntary system which is vigorously defended by Liberal organs. The dispute is not waged on party lines for the 'Daily Telegraph' is opposing the 'Times' and the 'Daily Mail' and a leading article it published saying that the country must trust the Government has caused much jubilation.

FRANCE.

French Bombs on German Munition Works.

LONDON, August 26

PARIS - Only artillery and grenade liveliness is reported from many sectors. A French aeroplane dropped bombs on important Railway junctions at Offenbourg and Baden while a record air raid was made upon the Dillingen ironworks yesterday. The Aeroplanes then shelled the armour plate factory north of Sarrelouis. A flotilla of sixty two aeroplanes flying in four detachments threw with precision over 150 bombs thirty of large calibre on great munitions works.

French Rescue Work.

Prevented by Shore Batteries.

LONDON, August 26

Particulars of the sinking of the German Destroyer off Newport show that the French started to rescue the crew but the shore batteries opened a hot fire compelling the Frenchmen to leave the crew to their fate.

Japan and the Allies.

Pronouncement by Baron Ishi.

LONDON, August 26

PARIS - Baron Ishi, the Japanese Ambassador here, who has been appointed Japanese Foreign Minister, stated in an interview that his first care would be to draw still closer the ties between Japan and the "Triple Entente." The lot of Japan was completely bound up with that of her Allies. After this terrible war the relations between Japan and the Entente Powers must be strengthened, not only for their respective interests, but above all for the interests of the peace of the world.

Calm in France.

Cannonades and Grenade Fighting

LONDON, August 26

PARIS - A communique says that there have been only cannonades and grenade fighting in various sectors, especially in Artois and Argonne.

Frequent Artillery Duels.

LONDON, August 26

PARIS - A communique says that artillery duels have occurred on the whole front. They have been particularly violent north of Arras. In Champagne, Argonne and Bois Le Pretre the French heavy guns effectively replied. A German aeroplane dropped bombs on Versoul killing a woman and child.

RUSSIA.

The Survivors of the "Sivoutch".

Their Narrative

LONDON, August 26

PETROGRAD - Five sole survivors of the "Sivoutch" have arrived at Revel. They narrate that their vessel fought the German cruiser and two torpedo boats for half an hour. Her last shell sank a German torpedo boat.

TELEGRAMS.

Riga Situation Unchanged. German Attacks Repulsed.

LONDON, August 26

PETROGRAD - A communique says that the situation in the Riga district is unchanged. Fighting at Dvinsk continues and the front is approximately unchanged. Feeble evening attacks near Viina were repulsed. The Germans continue to exert the maximum pressure between Boer and Brestlitovsk. The Russians repulsed the attacks west of the latter. The Germans are endeavouring to advance on Pischia Malory to the road south of Brestlitovsk.

RUMANIA.

MUNITIONS FOR TURKEY.

Feared Ultimatum to Rumania.

Active Military Preparations.

LONDON, August 23

SOBIA - It is feared in Bukharest that Germany is about to send an ultimatum to Rumania on the question of transit of munitions to Turkey. It is reported that Rumanian troops are concentrating at Predoal where many railway trucks laden with war material have been stopped. Troops are also concentrating at Jassay and the petroleum regions have been occupied by the military.

TURKEY.

British Submarine Successes.

Turkish Transports Sunk

LONDON, August 26.

A British submarine has sunk another two transports in the Sea of Marmora one laden with supplies and the other with munitions. Turkey is suffering intensely from a shortage of coal and towns are adopting petroleum instead of gas for lighting.

Violent Fighting in Gallipoli.

Turks Consider the Situation Grave.

LONDON, August 25

SOBIA - Information from Constantinople shows that the population considers the situation grave. There has been violent fighting at Gallipoli during the past week and every day thousands of wounded are arriving in Constantinople and fresh troops are going to the Dardanelles. There is a scarcity of bread and coal.

THE DARDANELLES

British and French Successes.

Turkish Transport Sunk.

LONDON, August 26

A communique from the Dardanelles affirms that the British left wing in the northern zone carried another eight hundred yards of Turkish trenches, but no definite date is given. The communique adds that the French in the Southern Zone during the night of August 23rd stormed an enemy post. The French aeroplane squadron bombed various military points. One aeroplane sank a big Turkish transport at her moorings.

ITALY

An Italian Success.

LONDON, August 26

ROME - The communique says that the Italians have captured the head of the Stimo valley taking eight huts and much ammunition and material. An Austrian aeroplane dropped bombs on Brescia killing six civilians.

HOLLAND.

Strong Wind Makes Zeppelin Unmanageable.

Germany's Apology to Holland.

AMSTERDAM, August 26

Germany has apologised for a Zeppelin flying over Vlieland on the 17th inst. when the Dutch opened a vigorous fire on it. It is explained that a strong wind made the Zeppelin unmanageable.

NEW ZEALAND.

The New Zealand Registration Bill.

Its Scope and Provisions.

LAHORE, August 26

The following is the "Civil and Military Gazette's" cablegram - London, August 25. - The New Zealand Registration Bill introduced by the Premier provides for asking men between the ages of 19 and 45 whether they have volunteered for the front, whether they are willing to volunteer or serve in any other capacity and if not, why.

GERMANY.

No Absolute Exemption.

For Rejected Men.

LONDON, August 26.

BERNE - A bill has been introduced into the Reichstag amending the army law by providing that men rejected as permanently unfit shall be absolutely exempt from service only in peace time. It is evidently hoped to find some even among these unfit men capable of service in some form or other.

Germany's New War Loan.

Government's Appeal to the Public.

LONDON, August 26.

ZURICH - Germany's new war loan will be at 99 and bear five per cent interest. Great facilities are being given to the small investor and the public is urged to contribute to the utmost as obligations of 675 millions

TELEGRAMS.

sterling must be discharged before any portion of the new loan will be available for current needs. The Government urges the selling of foreign securities and the buying of the new loan.

German Losses in Poland.

Why Costly Methods were Adopted.

ALLAHABAD, August 26.

The "Pioneer" cables:—
LONDON, August 23. The German losses in Poland are estimated at 750,000. The losses suffered by the Russians in their rearward action do not approach anything like that figure. There is some speculation in Petrograd as to why the Germans sacrificed an enormous number in taking Kovno and Novo Georgievsk by sheer weight of men, when slower methods would have been cheaper and surer. It is suggested that the Germans were anxious to make the maximum advance before the winter and before the Allies could be adequately supplied with munitions.

Russian Munition Output Increasing.

The "Daily Mail's" Petrograd correspondent states that the Russian output of munitions has doubled since May.

UNITED STATES.

Count Berastorff's Apologia Discredited.

LONDON, August 26.

NEW YORK.—Count Bernstorff's apologia has fallen quite flat. The press describes it as vague and incomplete and demands a definite answer not equivocation. Germany's word cannot be accepted.

Naval experts ridicule the German denial of losses in the Gulf of Riga, and say that the Russian accounts show that the attack was reckless and ill-planned. The German version pretending that attack was merely a blockade is described as simply asinine. The German disaster is regarded as an excellent lesson to people who talk of the invasion of Britain.

Germans in America.

Terrorised by Berlin Authorities.

ALLAHABAD, August 26.

A "Pioneer" special cable says:—The "Daily Telegraph's" New York correspondent says that the documents published prove that the German Government sought to coerce the German firms in America, threatening punishment in German military fortresses if they supplied the Allies. One firm accepted an order on an understanding with the German Consul-General in Philadelphia that it did so simply to prevent its being given to a firm that would carry it out promptly, and that it would itself delay the delivery as long as possible. This method has been successfully employed by many German concerns.

American Exchange.

LONDON, August 26.

The "Times" states that the colleagues of Sir Edward Holden who is proceeding to New York to deal with adverse American exchange will be Lord Reading and Sir Babington Smith.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(By Wire.)

SIMLA.

War cable to the Viceroy.

SIMLA, August 26.

The following telegram has been received by the Viceroy from the Secretary of State for India.

The Russian Theatre.

LONDON, August 25.—The Russians are slowly retreating in the centre stubbornly contesting each position. In the Riga district no change is reported. Westward towards Jacobstadt and Dvinsk there has been fighting with alternating success. Between Kovno and the Vilna, the Russians are holding the enemy's offensive. Between the Bobr and the Narwa the Russians have retired from the positions on the left bank of Bobr and in accordance with this movement evacuated Osowiec after razing the fortifications. Between the Narwa and the Upper Bug the enemy made very stubborn attacks east of Bielsk and the success with which these were repulsed facilitated the Russian withdrawal to new positions.

German Advance Claimed.

The German communique says that the Russians evacuated the positions east of the confluence of the Pulva with the Bug. Battle on the eastern bank of the Bug to the south of Brest-Litovsk continues and both the Germans and Austrians claim advance.

Violent Fighting in Vosges.

The French report violent fighting in the Vosges, but repulsed all the enemy's attempts to regain the lost ground in Champagne. On front Perthes, Beausejour and in Argonne almost incessant fighting with grenades and bombs prevails. Seven French aeroplanes bombarded the stations of Tergnier and Noyon.

From the Italian front nothing important is reported.

A Silk Weaving School at Simla.

SIMLA, August 26.

Commissioner Booth Tucker of the Salvation Army has submitted a proposal to the Government for opening a Silk Weaving School at Simla.

TELEGRAMS.

Reorganisation of U. P. Establishments.
Additional Expenditure Sanctioned.

SIMLA, August 26.

The Secretary of State has given his approval to the proposal made by the Government of the United Provinces for the re-organisation of the ministerial establishment of the Province. This will involve a recurring expenditure of about five lakhs and thirty thousand rupees, but will give the much needed relief to the poorly paid clerks in the districts. It may be recalled that the re-organisation of the ministerial establishment took place several years ago.

The Programme of the Board of
Scientific Advice.

Important Work on Hand.

SIMLA, August 26.

A Meeting of Board of Scientific Advice was held last spring when programme of work of various scientific departments for 1915-16 was settled. The Meteorological Department will publish results of the work of the aerial observatory at Agra and will continue detailed cloud observations at several stations and experimental work on vertical air currents at Agra. In the region of astronomy direct photograph of sun and photographs of spectrum will be continued. As regards seismography Milne instruments at Calcutta will be dismantled. The Survey Department in addition to gravimetric and magnetic surveys will study atmospheric refraction. Geological surveys will be continued in Bombay, Central India, Rajputana, Central Provinces, Burma and Kashmir. Economic enquiries will include petroleum in the Punjab Frontier and Baluchistan. The Botanical survey will continue exploration of Travancore. Dr. Leather, Agricultural Chemist, will carry on experiments in the refining of saltpetre and will continue tests of sugar beet and sugarcane at Tarnali farm which already proved to be matters of first importance. Mr. Howard, Economic Botanist, will continue his work on plant breeding and plant improvement. Mr. Shaw, Mycologist, will investigate into (1) ugra of paddy, (2) smut of sugarcane, (3) wilt of cotton, sesamum, gram and chitti, (4) black thread disease of rubber, (5) blight of opium poppy. Mr. Fletcher, Entomologist, will give his attention to general investigations of crop pests and specially of pests of rice, sugar cane, cotton, of fruit tree, and of stored grain. Mr. Hutchinson, Agricultural Bacteriologist, will among other subjects (a) take up the study of organism connected with fermentation on behalf of Excise Commissioners Bengal, Bihar and Orissa and Assam and (b) study of conditions under which saltpetre is formed in Bihar soils. Mr. Dobles, Imperial Agriculturist, will investigate (1) economics of cultivation by steam and motor engines, (2) the puddling of rice land by the double engine system of steam cultivation (3) the combination of irrigation and drainage in the growing of rice, (4) a study of inheritance of the more important characters of dairy cattle by crossing, (5) the building up of milk pedigree in cattle by selection. Mr. Gammie, Cotton Expert, will visit and advise on points regarding cotton and its cultivation whenever requested to do so by the Provincial Departments of Agriculture.

The Nizam Entertained by Sir Ali Imam.

SIMLA, August 26.

The Hon'ble Sir Ali Imam entertained the Nizam at dinner this evening. Amongst those present were Mr. Porter, Mrs. Hill, Sir Alexander and Lady Pinhey, Mr. and Mrs. Wood, the Thakur of Limbdi, Sir James and Lady Duboulay, Sir James and Lady Roberts, Kunwar and Kunwarain Sham Sher Singh, Mrs. Nethersole, Sir Brian Egerton, Nawab Faridoun Jung, Moulvi Ahmad Hussain, Mr. Karamat Hussain, Nawab J-haugir Jung, Major Osman Yaruddaula, Moulvi Shiasuddin, Mr. Abdul Aziz, Mr. Nazir Beg, Dr. Shab Mir Khan and Mir Mahomed Khan.

Railway Earnings.

SIMLA, August 26.

The total approximate gross earnings of the State and guaranteed railways from 1st April to 15th August 1915 are less by Rs. 14,29,205 than the figures for the corresponding period 1914-15.

Plague Mortality.

SIMLA, August 27.

Mortality from plague is increasing every week. This week's figures show that death rates have doubled compared with last weeks return. The total for all India for the week ending 21st August stood at 1258 against 2052 cases. The Bombay Presidency alone accounts for 964 deaths against 1613 cases. Other provincial figures are:—Madras Presidency 48, Bihar 4, United Provinces 14, Punjab 4, Burma 34 Central Provinces 14, Mysore 66, Hyderabad State 106 and Central India 4.

The Life Assurance Companies Act.

A Government Resolution.

SIMLA, August 27.

The Government of India have issued a resolution on the working of the Life Assurance Companies Act in which they are gratified to observe a growing sense of responsibility and desire to attain a satisfactory standard of working that has characterised the smaller Indian Life Assurance Companies and express the hope that their efforts to put their business on sounder basis will be illustrated by an increase in its volume and by enhanced property when unfavourable conditions arising out of war have passed away.

CALCUTTA.

International Press Congress.

A Letter to S. N. Banerjee.

CALCUTTA, August 26.

Mr. Walter Williams, Director of the International Press Congress, has written the following letter to the Hon'ble Mr. Surendranath Banerjee from San Francisco dated July 16th:—

TELEGRAMS.

My dear Mr. Banerjee.—It was a source of regret to all that you could not attend the International Press Congress held in San Francisco on July 5th. The Congress was successful in personnel and in programme and I am confident you would have been interested in its proceedings as we would have profited by your address should you have been able to attend. A permanent organisation was formed. Mr. A.R. Ford, Secretary of the Dominion Press Gallery, Ottawa, Canada, is the Secretary, and I have been elected President. You were elected one of the Vice Presidents from India and I trust you will be able to accept. It was voted to hold the next meeting of the Congress at the invitation of the Government of New South Wales in Sydney in 1918.

Dr. Cook Refused to Climb Mount Everest.

CALCUTTA, August 27.

Dr. Frederick A. Cook, North Pole claimant and his party are not to be allowed to climb Mount Everest after all. After being held up in Calcutta for a month, the explorer on Thursday received through the Consul-General a negative reply to his request addressed to the Indian Government to be allowed to make the ascent. The message was very brief and gave no reasons beyond the fact that the Government was not willing to allow ascent to be made at the present time. In the event of a refusal to allow him to climb Mount Everest Dr. Cook asked as an alternative that he should be permitted to ascend Kinchenjunga on the ground that it was disputed which of the two mountains was the highest. But this was also refused him, the inference being that both Nepal and Sikkim are now closed to all travellers and will remain closed till the war is over and the Frontiers are quiet. Dr. Cook and his party are naturally keenly disappointed as the ascent of the Himalayas was the chief object of their tour. Nevertheless they are hopeful that the ascent of either Mount Everest or Kinchenjunga will be permitted them when war is over. There being no further object in remaining in India Dr. Cook and his party have booked their passages by the "Kumsang" which leaves Calcutta for Singapore on the 31st. According to the present plans Dr. Cook's intention is to visit Samatra, Java and Borneo, these being neutral colonies, returning to America in time for the opening of the Congress Enquiry into the North Pole and Admiral Peary.

UNITED PROVINCES.

Pandit Narayan Dhar's Illness.

His Inability to Take Part in Hindu University Bill Regretted.

ALLAHABAD, August 26.

The Hon'ble Pandit Bishen Narayan Dhar continues to be ill at Almora and has consequently informed the Secretary to the Legislative Department that he will not be able to attend the next sessions of the Viceroy's Council at Simla. His illness and the consequent enforced absence from the Council meeting in which he would have been of great help to the Hon'ble Dr. Sunder Lal and Pandit Madan Mohan Malaviya in connection with the Hindu University Bill in which he took great interest are much regretted in these provinces.

MR. DATTA'S STERLING WORTH.

The "Leader's" Appreciation.

Invited to Join the Congress.

ALLAHABAD, August 26.

Commenting on Mr. K. L. Datta's retirement the "Leader", writes:—"Mr. Datta's retirement will be a great loss to the Department of which he is one of the ablest officers. Sir Guy Fleetwood Wilson held a particularly high opinion of his worth and entrusted him with the Prices enquiry which he carried out so very well. If Mr. Datta will follow the great example of Mr. R. C. Dutt and come into public life he will be rendering a no small national service. There is the greatest need in the Congress and other public bodies for men of the sterling worth of Mr. Datta."

The 'Abhyudaya' Case.

The "Leader's" Comment.

ALLAHABAD, August 26.

The "Leader" congratulates Sir James Meston on his wise action in withdrawing the demand on security from the Hon'ble Pandit Madan Mohan Malaviya as the Proprietor of the Abhyudaya Press and says:—

If the Government felt that it was useless to point out his mistake to the Editor it might have drawn Pandit Madan Mohan Malaviya's attention to the paragraph to which it objected and it might have felt content that the Hon. Pandit would readily do whatever was needful to set matters right. Instead it confronted him with that notice which rightly aroused keen feeling in the public mind. The Government's letter itself shows better than anything else that the action which should have been taken in the first instance was not what was taken then but what the Government has now done.

It further says:—He (Sir James Meston) has in this set an example which other Governors might well imitate without the smallest apprehension of their prestige suffering in the eyes of the public.

PUNJAB.

Amritsar Municipal Elections.

LAHORE, August 26.

In connection with the Amritsar Municipal elections considerable friction arose between the Hindu and Muslim candidates and it appeared that acrimonious contest was inevitable. At this juncture the Hindu candidates for nomination were face to face with over 4,000 objections to persons being on the electoral roll. The Deputy Commissioner Mr. C. M. King, I.C.S. sat through the long day but only disposed of 300 objections. Every one felt this procedure was absurd and the Hindu candi-

TELEGRAMS.

dates approached the Deputy Commissioner who is an exceedingly popular man with the suggestion that all the objections would be withdrawn by the parties interested if Mr. King would select from the Hindus ten men fitted in his opinion as Councillors. The Deputy Commissioner in good faith selected ten of whom two were not even among prospective candidates but Hindus loyally abode by their promise and it was understood those ten selected by Mr. King would be duly nominated and then subsequently the irregularity of the whole procedure became more and more manifest and many people and the Punjab Press pointed out that the Deputy Commissioner practically nominated the so-called Hindu elected Members of the Municipality. The proceedings have now been annulled and fresh notices are issued calling on the candidates to send in their applications between 25th and 30. August.

BURMA.

An I. C. S. Joins the Army.

SIMLA, August 26.
Mr. C. H. Davies, I. C. S., Burma, has joined the Hon. Arty. Company at home for the war.

BOMBAY.

Education Amongst the Depressed Classes.

THE DIFFICULTIES OF GOVERNMENT.

A Press Communique.

BOMBAY, August 26.
The Press Note on the education of the depressed classes and backward tribes issued this morning says that this subject is far more complex than the question of the education amongst Mahomedans and for various reasons much less has been done. The Mahomedan community is a solid whole and contains large numbers of well-to-do, well educated and travelled gentlemen. It is therefore possessed of strong and united communal feeling and is able to advance its own causes independently and where Government aid is needed to make its wishes known. The Depressed, backward and criminal castes and tribes are on the other hand a vast congeries of very various types possessed of no solidarity of opinion and containing a mere sprinkling of well-to-do individuals. Everywhere they live in close connection with one another but these castes and tribes are often at variance. If therefore any person is led to criticize Government for its small expenditure on the education of these peoples let it be remembered that no Government ought to spend money without being reasonably certain that there will be an adequate result and that up to the present very few members of the depressed castes and practically none of the backward tribes have attained any degree of distinction in the general life of the Indian community. As to the reasons for these poor results it may be roughly stated that the depressed castes have brains but have neither character nor opportunity for progress. The backward tribes have opportunity but have not brain or character while the criminal tribes have none of these things. After reviewing the difficulties of educating these tribes owing to the customs prevailing amongst high class Hindus, the Notesays since 1858 progress has been made in the education of these castes by the following means:—

by Christian Missions, by non-Christian indigenous missions, by admission of untouchable boys into most village schools and by special schools, wherever the population of the depressed classes is sufficient. In 1881 there were only two private schools in the Bombay presidency but in 1911 there were 80 in one division alone with 25,554 students. In all Government schools children of this class are admitted free. The result achieved is not discouraging. The future of their education depends partly on the attitude of other Hindu castes and partly on the development of character and communal feeling among themselves. Government say in conclusion that the education of these classes is being pushed forward as fast as circumstances will admit. To borrow a phrase from the present war the ground won has to be consolidated before any further advance can be made. Shortage of teachers is still the main obstacle in the way of the education of these untouchables. The position of these castes and tribes in future depends partly on their own selves and partly on those more favoured Indian communities which by extending the hand of human comradeship or by hardening their hearts and averting their faces have it in their power to elevate or degrade them.

A Fire in Bombay.

BOMBAY, August 26.
A fire broke out in a cotton godown at Colaba early this morning. The Fire Brigade turned up promptly and succeeded in bringing flames under control but not before property worth twenty seven thousand rupees was damaged. Property was covered by insurance.

Biological Laboratory to Fergusson College.

Rs. 20,000 Given by the Holkar.

POONA, August 26.
During his recent visit to the Fergusson College His Highness Shrimant Tukojirao Holkar found that a permanent building for the biological laboratory and museum was a necessity in the scientific equipment of the college. He was approached with a request for a donation on that account. It is now announced that His Highness has given a donation of twenty thousand rupees to the Fergusson College towards its biological laboratory building fund.

The Work of Royal Automobile Association.

BOMBAY, August 27.
The "Times of India's" London correspondent says:— "The Royal Automobile Association in its annual report states that vast work was done by the Association in connection with the war. In taking candidates for the

TELEGRAMS.

Army to the recruiting centre and in facilitating the work of recruiting officers members have covered an aggregate of one million miles. Upwards of 120 motor ambulances have been presented to the Allies, 150 sent to various commands for staff officers. The Association formed a transport section to the headquarters central department of special constabulary. Two companies of 8th Battalion (Cyclists) of Essex Regiment were recruited from road patrols. Under the lead of the Secretary great amount of work has also been done in transporting the wounded from railway termini to hospitals."

Dadabhai Naoroji's Birthday.

A Great Meeting in Bombay Organised.

BOMBAY, August 27.
To celebrate Dadabhai Naoroji's ninety-first birthday on the 4th September a meeting will be held under the auspices of the Servant of India Society. Mr. D. E. Wacha will preside. Among the prominent speakers on the occasion will be Mrs. Sarojini Naidu, the Hon'ble Mr. Srinivasa Sastri and Mr. Jinnah. It is understood that Mr. Gandhi will also take part.

The Haj Pilgrims.

Another Public Meeting.

BOMBAY, August 27.
A Public meeting of Mahomedans will be held this afternoon to express disapproval at the action of Turner Morrison & Co., regarding compulsory return tickets for Haj pilgrims and request the India Government to interfere in the matter and afford relief.

Enemy Jesuit Fathers.

Replaced by the British Fathers.

BOMBAY, August 25.
Now that the Jesuit Fathers of enemy nationality in Bombay have been interned, Father Hull, Britisher and Editor of the "Catholic Examiner," has been nominated General Superintendent of the Jesuit Mission here. Father Godier becomes the New Principal of St. Xavier's College and Father Hoogwerf that of St. Mary's College. Both of them are of British nationality.

Two Thousand Rupees Deposit Demanded.

From the Owner of a Press.

BOMBAY, August 25.
The Chief Presidency Magistrate to-day ordered Mr. Gajanan Desai, proprietor of the "Durga" press and publisher of the Marathi periodical "Vinod" to deposit Rs. 1,000 as owner of the press and Rs. 1,000 as publisher of "Vinod". The charge against him was that he recently indulged in writing political articles whereas when the declaration was originally made he had stated that the "Vinod" would contain only comic bits.

CENTRAL PROVINCES

C. P. Council.

Bills Introduced and Passed.

NAGPUR, August 26.
The Central Provinces Legislative Council re-assembled this morning at the Secretariat Library. Sir Benjamin Robertson presided. On the motion of Mr. Crump the slaughter of animals bill as amended by the Select Committee and considered by the Council was passed into law.

The Medical Registration Bill.

The Hon'ble Col. Denny then moved for leave to introduce the Central Provinces Medical Registration Bill. Col. Denny stated that the bill was expected to confer several privileges on the public and the profession including the protection of both classes against unqualified or irregularly qualified men. The Hon'ble Mr. Joshi thought that the present attempt could not but be a case of over-legislation. Hon'ble Rao Bahadur Mudholkar, Hon'ble Rao Bahadur Kelkar, Hon'ble Rai Bahadur Shukul, Hon'ble Mr. Dixit, Hon'ble Sir Bipin Bose, all thought that the bill was too premature and were for dropping it for the present. Col. Denny replied and the motion was put to the Council. A division called for and taken resulted in 14 ayes and 11 noes. Hon'ble Raja Raghoji Bhonsle was absent. Hon'ble Rajah Jawahir Singh and Nawab Salimullah voted with Government. Leave having been granted to the introduction of the Bill, Col. Denny moved its reference to a select Committee consisting of Hon'ble Messrs. Joshi, Dixit, Rajah Jawahir Singh, Findlay, B. H. and Col. Denny. The motion was carried and the Council adjourned "sine die."

Mr. Sastriar in Nagpur.

NAGPUR, August 26.
The Hon. Mr. Srinivasa Sastriar visited the Morris College yesterday and then attended the meeting of the Legislative Council. To-night he will address the Nagpur students on "Some ideals for young men."

BEHAR.

The Dread of Pleaders.

A Magistrate's Curious Orders.

BANKIPORE, August 26.
The other day the District Judge of Patna was moved for an enquiry into the complaint dismissed by the Sub-Divisional Magistrate, Dinapore. The Pleader for the complainant mentioned that the Sub-Divisional Magistrate had passed a curious order on the petition. It was as follows:—
"It may be noted for general information that complainants who bring Pleaders and Barristers from Bankipore to file their complaints will have them dismissed."

TELEGRAMS.

The learned Judge passed orders directing further enquiry to be made by another Magistrate and remarked that cases should be decided on their merits irrespective of person who appears for parties.

A Drinking Brawl Ends in a Death.

BANKIPORE, August 25.
A fatal drinking brawl occurred here on Monday night. Bansi Kahar and others were carolling themselves and singing ribald songs. Close to them was the house of an old Kahar named Chaman. A tenant of Chaman replied to a ribald song with a similar song. A quarrel soon ensued and Chaman tried to stop it and separate the parties. Bansi, it is alleged, fell upon Chaman and smashed his head with a pounding rod. The pounding rod was broken. Chaman's son was also injured. The Police arrested Bansi and one of his sons, the other flying away. Chaman succumbed to the injuries very soon in the hospital.

EAST BENGAL.

Scuffle Between Dacoits and Policemen.

A Thrilling Story.

CALCUTTA, August 26.
Latest local enquiry into the murder of Murari Mohan at Agarapara this morning elicited the following further particulars. Murari Mohan Mitra was a landowner at Agarapara and a Municipal Commissioner of Panchhaty Municipality. He lived in his residence in a lane off Barrackpore Grand Trunk Road leading to Panchhaty. About a month and a half ago a highway robbery was committed in a part of his house by a party of Bengalee young men, one of whom Bepin Chandra Ganguli, ex-accused in the second Khulna Gang case and a political suspect was arrested near the scene of robbery with a six chamber revolver in his possession. He is now accused in the robbery case before the Sub-divisional officer of Barrackpore. Murari Babu's son Frobbas Chandra Mitra is an important witness in that case and Murari Mohan himself had been from time to time accommodating officers of the Bengal C. I. D. who were enquiring into a robbery case. Last night at about 10 Murari Babu was in bed with his little four year old daughter by his side when a Bengali young man wearing a coat and half pant knocked at the door of the "baitakhana" room in which he was resting. His wife was also in the room. Murari Babu got out of the bed and opened the door to see who was knocking. As soon as he had come out the young man who was accompanied by another young man opened fire on the deceased who fell riddled with bullets some of which penetrated the wall of the room. The little girl who was in bed was shot through the palm, two of her fingers being blown away and the bullet causing injury to her left foot. The wife fled from the room in a panic, having presence of mind to close the door of the baitakhana room leading to the inner apartments where Frobbas was sleeping. An alarm raised by the deceased's wife brought the neighbours to the spot who removed Murari Babu in an unconscious condition to Sagar Dutt Hospital at Kamargatty. But he expired on the way. Meanwhile the murderers ran away from the house and joined a party who were waiting for them on the Grand Trunk Road in a motor car. It is stated that there were altogether nine men, seven of whom sat in a motor car, while two rode on bicycles. They were proceeding slowly when they were met by a party of three constables of Belgaria Thana opposite Agarapara school. One of the two men on the byke wanted to clear cut, but was opposed by one of the constables whereupon he opened fire hitting the constable on the back. The bullet passed clean through the body without injuring the thoracic region. The constable fell whereupon another constable attacked the other man on the cycle with a lathi at the same time hitting hard at the head of the assailant of the first constable and inflicting serious injury. The men in the motor car then got down and opened a perfect fusillade of fire. The two constables fled, one receiving very slight injury from a bullet in the right hand. The injured young man was lifted and put into the motor car which drove away from the scene and disappeared. The party then attempted to recover the Cycle, but failed owing to the appearance of a superior force of the Police. The injured constable is lying in a precarious condition in the Sagar Dutt Hospital. Police enquiry is proceeding, but no arrests have yet been reported.

LATER:—The condition of the little girl of the late Muralidhar Mitra, victim of the outrage, is very serious. Her four fingers have been blown off but vigilant care is taken of the child. One of the policemen who was mortally wounded in attempting to arrest the culprit is not expected to live. The place of occurrence is being guarded by a Police coroner and the District Magistrate of the 24 Pargannas, District Superintendent of Police, and Mr. Jagart, Superintendent of the C. I. D. are on the spot making vigilant enquiry. Muralidhar Mitra, the deceased, was the principal witness in the Agarapara dacoity case and it is alleged that he had been constantly overshadowed by unknown persons and is reported to have received several anonymous letters.

MYSORE.

Cattle Census in Mysore.

BANGALORE, August 25.
The Mysore Government has issued instructions for holding the quinquennial Cattle Census during 1915-1916. They provided a sum of Rs. 6,000 for the purpose. The Revenue Commissioner of Mysore will fix the date not later than the end of January 1916 and intimates the same to the Government, besides giving due local intimation thereof. The time for enumeration must suit the villagers and market days and days of fairs and festivals being avoided. The Census is to take place in the Government and Inam villages.

ఆంధ్ర శాసనమునందలి సంస్కృత కవులు.

విశాఖపు రాజాచారి కళాశాలలో పాఠ్యాధ్యక్షుడు వెంకట మల్లయ్యగారి గారు ఇట్లు వ్రాయుచున్నారు:—

ఇదిగదా 6-7-16 తాళిపున ఆంధ్రపత్రికలో కల వడిన వ్యాసానుసారముగా నింకను కొందరాంధ్రులగు నం స్కృతకవుల వృత్తాంతముల నిండు జొందుపరచెదను. నే నీ నడుమను కుద్దకోరియ బంధుగృహమున కేగితిని. ఆ గృహ యజమాని 4 సం॥లకు పూర్వము స్వర్ణధుదాయును. పురుషు లెవ్వరులేదు. ఆహారము యజమాని నవశిల సహితము క్రమాంతర్యాధ్యక్షులు నభ్యసించిన మహాభావుడు. వా రింట తాటాకుగ్రంథము అందునని నేను తలంపలేదు. కాని ప్రస్తావనరీత్యా గృహయజమానురాలిని పుస్తకములేనైన మీ యింట కలవాడయిన ఏదోగొన్ని కలవని ఒక తాటాకులపెట్టెను నాయుండర నుంచెను. నా కవసరములేని పుస్తకములను వదిలి 16 పుస్తకములకు మాత్రము తీసికొంటిని. అందీ గ్రంథములు మాత్రము పేర్కొనదగి యుండెను.

1. ప్రాతిపదికాభివర్ణముననుసారము పేదగల త్రిభాష్యరత్నం
2. భైరవాచార్యకృత వర్ణక్రమదర్శనం
3. పదదర్శనం (అనర్థ వ్యాఖ్యానహితము)
4. పదదర్శనం (పాగల్ల మల్లయ్యచార్యకృత సమానసంధి వ్యవస్థ నకపర వ్యాఖ్యానములు)
5. వ్యాస, భరద్వాజ శిక్షలు
6. వెలమకన్న నూరావధానకృత భరద్వాజశిక్ష వ్యాఖ్య. వై గ్రంథములన్నియు పేదశిక్షగ్రంథములే. శిక్షా విధానములను వ్రాయుటకు ఈ చిన్న వ్యాసము చాలయగిన దానినివిడిచి ప్రస్తుతాంశమునందలి ఆంధ్రకవులను గురించి వ్రాసెదను. త్రిభాష్యరత్నకర్తపేద గ్రంథమునలేదు. కాని, వరదాది, ఆశ్రేయ, మాహిషేయ ఋషులు ప్రాతిపదికాభివర్ణమైన వ్రాసిన భాష్యములను క్రోడీకరించి యీ వ్యాఖ్యానము చేయ బడినవి యిందుగలవు. వర్ణక్రమదర్శనకర్తయగు భైరవాచార్యుని గురించి కొధింపవలసియున్నది. అనర్థ వ్యాఖ్యానపుత్రాంతముకూడ గ్రంథమునందు దొరకలేదు. వ్యాస, భరద్వాజ శిక్షలు ప్రసిద్ధి కెక్కినవైయున్నవి. కాని, శ్లోకరూపియగు భరద్వాజశిక్షం జరిగినవారికి, అది భరద్వాజాచార్య చేయబడి యుండునామని తోచును. ఇకను పదవంచముపై వ్యాఖ్యానముల చేసిన పాగల్ల మల్లయ్యచార్యునిగురించియు, భరద్వాజ శిక్షా వ్యాఖ్యానమును వెలమకన్న నూరావధానముల గురించి శాంత వ్రాసెదను. ఈమహాభావు లిద్దరును గృహనామములతో గ్రంథములను వ్రాసికొనుటచేతను ఆగృహనామములాంధ్ర భాషయన ప్రస్తుతకాలమున వాడుకలో నుండుటచేతను తప్పక పేరాంధ్రులనియు నిపునగప్పిన నివృత్తలె వీరి గ్రంథము లునికి యుండి 2½ శాతీ యాంధ్రులలో యేపదిమందికో వీరిపేరు తెలి పియ్యుండుననియు తలంతును. ఇంత స్వల్పవ్యాప్తమై వీరిపేరుం డుటకు కారణమేమనగా దురగవామమైన వేదవిద్య నభ్యసించుచు వారితప్పక. అందులో శిక్ష నభ్యసించువారు మిక్కిలి తక్కువ. శిక్ష నభ్యసించినను, శిక్షా వ్యాఖ్యానములం జరుపుట మరంత స్వల్పము గాన వీరి గ్రంథములు బహుశః ప్రచారము కాలేదు. వీరి గ్రంథములం జరుపుటకు ఈ క్రింది విద్యులలో ప్రవేశముండవలయును.

౧. యజుర్వేదము పూర్తిగా క్రమాంతము.
౨. సాహిత్యము.
౩. శాతము.
౪. పాణిని వ్యాకరణము.
౫. పూర్వ మీమాంస.
౬. శిక్ష.

ఈ యారు విద్యుల నభ్యసించిన, మన మల్లయ్య నూరావధాని గ్రంథములం జరిగి బాగుగ తాత్పర్యము చేసి కొనబుచ్చును. అంతయొక ప్రస్తుతాంధ్రుల కెరి కుండునా? ఉండినను ఇంత చదివించు లాభమెది? కాన వీరి గ్రంథములు మూలపడి వెక్కువోలుల చెదపురుకుల పాలైనవి. నాకు దొరకిన చెడు ప్రతులున పరిశుభ్రముగానే యుండిం దులకు సుతనించుచున్నాను. ఈ వ్యాఖ్యానములలో పాగల్ల మల్లయ్యచార్యుడు ఆరవేనియోగిగారు, వెలమకన్న నూరా వధానిని తెలుగాణ్యవైదికిని గాను తలంతును. మల్లయ్యచార్యు డు పదవంచముపేరుగల (1) సమానసంధి (2) వ్యక్తిరత్నం (3) నకపరము (4) పదపరాభ్యు (5) వర్ణ సమాఖ్యము

వారిలో మొదటి మూడింటికి మాత్రమే వ్యాఖ్యానమును వద దర్శనమును పేరుతో చేసెనని యీ క్రింది శ్లోకములను తెలి యనగును.

శ్లో॥ సమానసంధేర్వాఖ్యానం వ్యక్తేర్నకపరశ్చర క్రియతేమల్లయ్యార్యేణ పదదర్శనసంధికం
ఈ మల్లయ్యచార్యుడు యజ్ఞాదికృతులం చేసియుండె నని గ్రంథాంతమునందలి ఈ క్రింది శ్లోకములను గ్రంథాం త గద్యలను తెలియనగును.

శ్లో॥ వ్యాఖ్యానం రతితంత్రీ వేదికేర్నకపరశ్చర, బుధశ్శాస్త్రిం బుధశ్శాస్త్రిం మల్లయ్యచార్య యజ్ఞశా. ఇత్యాచార్య యజ్ఞకృతః పదదర్శనే... అధ్యాయః గ్రంథాదియందీ శ్లోకములు కలవు.

శ్లో॥ వందేందూరు మంచారం | వందేందూరు మందరం | శేంద్రబృందారకైర్యంద్యం | విష్ణు బృందము మిశ్రం ||౧|| వాణీక్రియావర్ణ వినిర్మితాంగీ | వాణీకుభావర్ణ విదంభితాచ | వాణీసరస్వీకృతకోకిలామే | వాణీయసావర్ణ్య తేవయంత్రా||౨|| భరద్వాజ శిక్షాభాష్యమును వ్రాసిన వెలమకన్న నూ రావధాని తననుగురించి గ్రంథాదియం నిలుల వ్రాసికొనెను. శ్లో॥ శ్రీమంతం గణపం ప్రణయకేశసా | వాగ్దేవతాంబోత్తమాం శ్రీరద్యావస్థాపయ్యతంసుమనసా | భృత్యావహనగ్రహతో | శ్రీమాన్ వెలమకన్న నూరావధాని | నూరావధానిశ్చివాం శిక్షాభాష్యమతస్త్యవంశీకుళగం | వత్సేయధా నాయుజే||౧|| గణేశం ప్రణేతావహం | సంజీవా నం నిర్వృత్యమే | శిక్షా మనుప్రకర్షయి | వేదావాం మూలకారణం ||౨||

అంత్యమునా నిలుల కలకు ఇతి శ్రీ వెలిమకన్న నూరావధాని విరచితం భారద్వాజ శిక్షాభాష్యం | ఈకపు లిరువురు గృహనామములతో వ్యవహరించిన వారగుటచే 14, 15 శతాబ్దములతరువాత నుండినవారే యని తలంతును. వీరినిగురించి యంతకంటె హెచ్చుగా తెలి యనండుటకు చింతింపవలసియున్నది. కాని ఆగృహనామములు కలవారలు నేడు విశేషముగా విశాఖపట్టణం, గోదావరి, కృష్ణామండలములం దుండుట చేతకు ఈమండలములలోని వారని తలంతును. నూరావధాని “వెలమకన్న నూపురజః” అని వ్రాసికొనుటచే గ్రామనామమే కొంతకాలమున కారంభ స్థులు గృహనామముగా మార్చికొనిరిని తేలుచున్నది. వేలిమి కన్న గ్రామమెచటిలో తెలియదు. భరద్వాజ శిక్షాభాష్య మయొక్క ప్రతి ఒరియంటల్ లైబ్రరీయందు కలను. పదవం చకవ్యాఖ్య పుగ్గము.

లా సందేహములు.

(చిత్తల వెంకటరమణయ్య నాయుడుగారు)

1. విలేజి ఆఫ్ 18 శేక్సులో యేమిచెప్పవచ్చునదంటే కంట్రాక్టుమీద బాకిగావున్న పంపకమునకుగాని, చరాక్రికి గాని అట్టి ఆస్తియొక్క విలువకుగాని తేటకు దావాలు గ్రామముననుకొన్నవారు వట్టి విచారించవచ్చునని చెప్ప వున్నది. అయితే (ఏ) ఆమెవారి వదిలె ఆరు (బి) ఆమె ఆమెకు సంవత్సర మొక్కంటికి 7 మాముల ధాన్యముగాని లేక దాని ఖరీదు రూ. 14-0-0 లు గాని యిచ్చేలాగున (ఏ) ఆమె ఆమెకు (బి) ఆమె ఆమె పేర స్త్రాపు ఖరారునామా వ్రాసియిచ్చి యున్నాడు. సదరు ఖరారునామా అతనినించి వక్కనంప త్వరం తాలూకు భరణం మొత్తము రూ. 14-0-0 లు రాబట్టు కొనుటకు (ఏ) పంపక (బి) ఆమె ఆమె గ్రామముననుకొన్న వారు 18 శేక్సు నకుసరించి దావానుపట్టివిచారించవచ్చునా, కూడదా? అను సందేహము గలుగుచున్నది. అయితే గ్రామ ముననుకొన్న వ్యాఖ్యలు అన్నిన్ని డిస్ట్రిక్టుముననుకొన్న వారికి స్కూల్ కాజుసయిదు అని ఇం. లా. రి 18 మద్రాసు 145 పేజీలో చెప్పబడియున్నది. ఖరారుమీద తేటచే భరణం దావాలు డిస్ట్రిక్టు ముననుకొన్నవారికి స్కూల్ కాజు సయిదు గావాలు అని ఇం. లా. రి 11 మద్రాసు 184 పేజీలో నున్నది. (1914) నుగరం 1 లా పీక్లి రిపోర్టు 195 పేజీలో నున్న 2 లా పీక్లి రిపోర్టు 188 పేజీలోనున్న మద్రాసు హైకోర్టువారు తీర్మానించి యున్నాను. కాన ఖరారునామా మీద రాబట్టే భరణం ఆమెకు వాకి రాబట్టు దావాలు గ్రామముననుకొన్నవారు 18 శేక్సు ప్రకారము విచారించ వచ్చునా కూడదా?
2. విలేజి ఆఫ్ 18 శేక్సు 5 వ క్లాజులో యేమిచెప్ప వచ్చునదంటే మయిన్ డెడ్ల, లేక వారివల్ల యితరుల మీద తేట

దావాలు గ్రామముననుకొన్నవారు పట్టకూడదని చెప్పబడి యున్నది. యట్టి దావాలు అనగా (ఏ) అనే వానివ్యావర ప్రోనోటుపుట్టబడినది. వాడు గతింపివాడు. వానికొమారుడు (బి) మయిన్ కుమారునికి గార్డీయన్ క్రింద తల్లి (సి) ఆమె ఆమె గ్రామముననుకొన్నవారు దావా చేస్తూవున్నది. పత్రి వాదిని పంపకం అడిగితే యిస్తానని వస్తువున్నట్లు సాక్ష్యం వున్నది. యట్టి దావాలుకు 5 క్లాజు కూడదని అన్వయమా లేక ఆర్ అనువాడు 16 సంవత్సరముల కడుసున్నవవాడు. జి అనువానికి ఆర్వ యిచ్చివాడు. సదరు అప్పురాబట్టుకొనుటకు ఆర్ అనువాడు జి మీద దావా చేయకూడదని ఆర్మ, 5 క్లాసు ఆర్డం అచ్చుం మయిన్ పార్టీగాయుంటే కూడ దని ఆర్మ, లేక మైన్ కు గార్డీయన్ చేర్చి తెచ్చిన దావా లుకుకూడా కూడదనే ఆర్మ? యిది విపులంచేయవలయును.

3. విలేజి ఆఫ్ 15 శేక్సులో ప్రతివాదియందున్నట్టి గ్రామముననుకొన్నవారు నే దావా తేలవినట్లు చెప్పవచ్చును. విశాఖపట్టణం గవర్నర్ ఏజన్సీకోర్టు పీఠ్యుగారగు మెన్డర్ పూడి వెడ్డి బుచ్చన్న పంతులువారు చేసినట్లు గ్రామముననుకొన్న ఆఫ్ 15 శేక్సు నమీద కాబడిన కామంట్రితో కంట్రాక్టు జరిగిన స్థలములోనయినా లేక అట్టి కంట్రాక్టు నెరవేర్చబడ వలసినస్థలములోనయినా వ్యాఖ్యను తేలవచ్చునని ఇం. లా. రి 1 మద్రాసు వాళ్లు 875 పేజీలో చెప్పియున్నారనిన్ని, ఒక స్థలములో ప్రోనోటుబాతయయి, అందుల సామ్య మరయొక స్థలములో చెల్లించుటకు నిర్ణయ మయియున్న పుడు, ఆ నిర్ణయ మయిన స్థలముల కొద్దలో దావా తేలవచ్చునని సెంగా ల్లారిపోర్టు 18 వాళ్లు 451 పేజీలో తీర్మానించినట్లు వ్రాసి యున్నారు. ఈ తీర్పులనుబట్టి, పంపి కేక్సునుబట్టి చూచేయడం వాది ప్రతివాదిమీద మూడువోట్లు దావా తేలవిన ట్లు కనుబడుచున్నది. అది యేలాగంటే, 1. వాది కాపురం వున్న ప్రోనోటుపుట్టినవోటున. 2. ప్రతివాది కాపురంవుండే వోటున. 3. ప్రోనోటులోనివయకం యిస్తాన్న వోటున వ్యాఖ్య కారణం గలుగుచున్నది. గ్రామకొద్దవారు యీ ప్రకారం దావాలు పట్టకచ్చునా కూడదా?

4. విలేజి ఆఫ్ 48 శేక్సు యేమి చెప్పవచ్చునదంటే డిక్రీచేసిన గ్రామకొద్దవారుగాని అరులు నెరవేర్చుటకుగాని అది చరవట్టికి పంపబడుచున్నదో ఆ గ్రామకొద్దవారుగాని అడిక్రి ఆరు నెరవేర్చవలయును అని చెప్పవచ్చును. దీని బట్టి చూచేయడం నేరుగా డిక్రీచేసిన గ్రామకొద్దవారే ఆమె నిమిత్తము మరయొక గ్రామకొద్దకు పంపించవచ్చునని అర్థ మగుచున్నది. 66 శేక్సులో యేమిచెప్పవచ్చునదంటే డిక్రీని అమలునిమిత్తం డిస్ట్రిక్టు ముననుకొన్నవారు పంపకచ్చును. ఆమె యే గ్రామంలో ప్రతివాదికి చరాక్రియున్నట్లు తెలియవచ్చి యున్నదో అట్టి యేదయినా యితరగ్రామం తాలూకుకొద్దకు ఆమె నెరవేర్చునిమిత్తము దానిని పంపించవచ్చును. అని యున్న. దీనిబట్టి చూచేయడం, అమలుకొరకు యితర గ్రామ కొద్దకు పంపించేయడం డిస్ట్రిక్టు ముననుకొన్నవారాగానే పోవలసినట్లు కనుబడుచున్నది. ఈ రెండు పేజీలు కలిపి చదువగా డిక్రీని, డిక్రీచేసిన గ్రామకొద్దవారే నేరుగా ప్రతి వాది కాపురమువున్న గ్రామకొద్దకుగాని, లేక చరాక్రి యున్న గ్రామకొద్దకుగాని పంపవచ్చునా? ఏజిల్లాలోవుండేనా పంపవచ్చునా? లేక గ్రామకొద్దకు డిక్రీఆమె యితరగ్రామ ముననుకొన్నవారు జరుగవలయునంటే డిస్ట్రిక్టు ముననుకొన్న వారాగానే విధిగా పంపించి తీరవలయునా, యిది నిండా ముఖ్యమయిన సంగతి గనుక విపులంచేయవలయును.

5. విలేజి ఆఫ్ 50 శేక్సులో యేమిచెప్పవచ్చునదంటే, డిక్రీకారం చెల్లించవచ్చు యాజ్ఞపంపకము గ్రామముననుకొన్నవారు డిక్రీపొందినవాని వద్దనయినను, వాని ఏకంటు వద్దనైనను చెల్లించవచ్చు చెప్పియున్నది. అదే శేక్సు 5 వ పారాలో డిస్ట్రిక్టు ముననుకొన్నవారు నయినను పంపకం చెల్లించబడి లేక రికార్డు చేయబడియుండినవాని వానిని ఒక్క కొనగూడదు. అని చెప్పియున్నదిగాని గ్రామముననుకొన్న కట్టుకొమని చెప్పియుండలేదు. ఒక డిక్రీ వాయిదాగా అయినది. వాయిదావాడు ప్రతివాది ముననుకొన్నది తెచ్చి వాడు. ఆకోజు డిక్రీపొందినవాడుగాని వాని యేసంటుగాని చరాక్రితో వేగ్రామంలోని మెచ్చికో పోయి యున్నాడు. అప్పుడు ప్రతివాదిని పంపించియెట్టుకొని పోయ్యవచ్చు చెప్ప వచ్చునా? లేక పంపి నుకట్టుకొని రక్షియిచ్చిపొమ్మని చెప్ప వచ్చునా. కట్టుకన్న పంపకం వాదిచేస్తే వచ్చు యచ్చుల యుంచవలయును, యీసంగతి యేమిన్ని శేక్సులో విపులము గా చెప్పియుండలేదు.

నిన్నటి సభలు.

జాతీయత్వ సమస్యలు:— నిన్న సాయంత్రం కాలము కలెక్టరేట్ హాలులో రికరెండ్ ఇ. మెక్కయల్ గారు జాతీయ సమస్యలను గూర్చి యువస్వనింపిరి. తరువాత శతాబ్దము మొదలు నేటికి జరిగిన యూరోపు చరిత్రమును విపులముగ విశదపరిచి, ఇప్పటి యూరోపా మహాసంగ్రామ కారణములను మార్చి ప్రసంగించి చిట్ట చివరకు మెక్కయల్ గారిట్లు ప్రస్తావించిరి.— వివిధ జాతి సంయోజన విధాన మనేక శతాబ్దములనుండి జరుగుచున్నది; కాని, ప్రయోజనకరము కాకపోయినది. ఈ మహాసంగ్రామము జాతీయత్వ సమస్యలకు సహకరించు సందర్భమున ప్రభుత్వ శక్తులకు తోడ్పడునని నేనూహించుచున్నాను. జాతీయత్వ సమస్యలను సమర్థించుటలన మాత్రమే కాళ్ళతలైతే కాని సమయావకాలము.

తిరువల్లికేణి సుబాలక సమాజము:— నిన్నటి సాయంత్రం కాలము తిరువల్లికేణి హిందూస్తాన్ స్కూలు విద్యార్థనమున సుబాలక సమాజమువారి కోరిక మీద నొకసభ సమావేశమయ్యెను. శ్రీయుత జి. వెంకటరంగారావు గారగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. ఆహ్వానములతో శాంతిపండితులగు కె. కృష్ణమాచార్యులవారు ఆంధ్రభాషాభివృద్ధిగూరించి యువస్వనింపిరి. ఆంధ్రభాష యొక్క ఆదర్శ అనాదిగా కలదనియు ఆర్యులరాకచే సంస్కృత భాషాసంపర్కముచే నాంధ్రభాష పోషింపబడినదనియు చెప్పి 'ఆంధ్రము' పేరేమ ప్రాచ్యులు రామాయణము భాగవతములలో చేర్చినది యందుటచే మిక్కిలి ప్రాచీన భాషలు నుండియు నుదాహరణార్థము యందుచు వచ్చినదనుటను సూచించిరి. దానివద్ద భాషతో నాంధ్రమునకు సంబంధమును నర్పించి యొకటినుండి మరొకటి జనించినది గాదనియు పరస్పర పోషకములయి వెలసిన వాట నామయనియు నభిప్రాయపడిరి. పిదప ఆంధ్రభాష మెట్లు గల్గినదనియు తెలుగు తెలుగుభాషను తెట్లుగల్గినదనియు వివరించుచు వారై ఇదివరకు వెలసిన యువస్వనిల నెల్లను వాదించిరి. అధ్యక్షావాద్యులు (అంకెప్ప) 'జనితః మాంధ్ర' మనుటయు కొందరు (ప్రొక) 'జనితము' తెలుగునుటయు అందరకు సామాన్యముగా తెలియించుటకు వారై, గమనింపదగియున్నది. భాషా నామకరణముగూరించి నుయినదిక కృష్ణమాచార్యులవారు హర్షాభిప్రాయమును గురించి మచ్చటించి నన్నయభట్టు కాలమునుండి నేటివరకు ఆంధ్రభాష యొందిన యభివృద్ధిని గుర్తించుచు గానిరి. శ్రీకళ్యాణలో పండితులుగానుండు నరసింహము పంతులుగారు మున్నగు ప్రముఖులు సమయోచితముగా నువ్వనింపిరి. కొంత తీవ్రముగ చర్చ జరిగెను. ఆ గ్రామ నాధిపతిగారు అన్ని విషయములను క్రోడీకరించి చెప్పిరి. హిందూస్తాన్ స్కూలు నందలి యుపాధ్యాయులలో నొక్కరు గు గోపాలాచార్యులవారు ఆ గ్రామనాధి పతులకు తదితరులకును వందనము లంపించుటతో సభముగ నెను.

హైందవ యువకులకు ఉపనిషత్తుల యావశ్యకత:— రాజధానికళ్యాణ యందలి సంస్కృత సంఘముయొక్క ఆరంభోపన్యాసమును అనితెసాంటు గారు వైదికమును గూర్చియచ్చిరి. వ్యాసమూర్తి సవాకవయ్యులు గారగ్రాసనాధిపత్యము వహించి, దేశాంటు గారినిగూర్చి యట్లు పడి విరి:— ఈ పనిషత్తులు కేదములలో నొకభాగము; అవి వేదాంత భావములను వివరించు గ్రామ్యచారపరాయణులకు భిప్రాయ ప్రకారము ప్రాచ్యులకులచే కేదములు వ్రాసబడగూడదట. వానియందు పరిమితియు గలదియై చుచ్చుటించుటకు ప్రాచ్యులు గారిని సాహసించుటకు నట్టి మిగిలి యభిప్రాయము లేదని స్పష్టపరచుచున్నది. కావుననే నేనైతే నను ప్రాచ్యులవారైతే రామాయణము వేదములకు ముందుగా, కాని యామాటకు విశ్వసించునాచెడలలేదు. తన్ను ప్రాచ్యులవారి యుద్ధ; హిందూమతము; చివర క్రైస్తవ మతము; ఏమియు వారిని గూర్చి నన్ను సభాధ్యక్షునిగా గోరుటయు దానివారైతే భావమునకు విశ్వసము గానున్నది. నిజము చేత ప్రాచ్యులవారి భావమునకు చాలమందరికంటె మనకు దేశాంటు గారు వందనములతో నున్నది. తిరువల్లికేణి సుబాలక సమాజమున కరితాళధ్యక్షులయ్యుటయి యిట్లు పువ్వనించెను:— "రాణిప్ర హిందూ దేశ స్థాపనమునకు ముఖ్య కారకులగు ఈ నాటి యువకులు చేరుకు మున్నట్లు కార్య మొకటికలదు. ప్రస్తుతమున మనదేశము భిన్నభిన్నములుగా

విడిపోయి వివిధభాషలవారితో వివిధభిప్రాయములతో కలిగిన అస్వస్థ వైమయముల కాలపట్టునున్నది. ఈ విభాగిత హిందూ దేశమును ఏకాభిప్రాయనిగను, సంఘీకృతముగను జేయు భారము ఇప్పుడు కళ్యాణలలోను పాత్రకాలలోను జదువుచున్న యువ జన విద్యార్థులపై నున్నది. వీరిలో నైనను అందఱు ఈ కార్యమునకు బనికిరాదు. మాతృదేశభిమానముగల స్వార్థ త్యాగులకె యీ కార్యభారమును ఒప్పజెప్పవలసి యున్నది. ఇట్లు మాతృదేశ సేవాపరాయణులగు వారలకు నుపనిషద్విధ శకలోపకారిగ నుండును. వారికి నర్హతలయందు అనంద భావము కుడిది నిర్ధారత్యము చేయవలెను. వారు చేయ నగు కార్య విధానమునకు మూలముగా త్రము లభించును. అస్వస్థ వైమయములతో క్రంగుచుండు పరస్పర విరోధులకు నుపనిషద్వ్యాఖ్యలులకంటె మించిన నీతివాక్యములేవు. ప్రపంచములోని నానాభాషా వాజ్మయంతలలోను నుపనిషద్వ్రంధములు సర్వోత్కృష్టము లని యొకజర్మనకాస్త్రిజ్ఞాదొప్పిగొనియున్నాడు. వాని తత్వార్థగుంభితమేమి! వాని యాధ్యాత్మిక చింతనాన్నత్య మేమి! ఆ స్త్రీకత్యమును నింతగా ప్రబోధించు మతము మఱొందును గానరాదు. ఇతర మతములన్నియు ముట్టుతిరుగు వాదములతో గురువాక్యములను, ఋషివాక్యములను ప్రమాణముగా గొనుచుండ మన హిందూమతము నిరుపమాన ప్రత్యక్ష ప్రమాణములతో భగవదాస్తిక్యమును నిర్ధారించు చున్నది."

ప్రజాప్రభుత్వము, యుద్ధము:— క్రైస్తవ కళ్యాణలందలి దేశచరిత్ర విద్యార్థుల సంఘముయొక్క ప్రథమ సమావేశ సందర్భమున ఎన్. ఎన్. సత్యమూర్తి, బి. ఏ. బి. ఎల్. గారు నిన్న సాయంత్రం కాలము అండగ్గునహాలులో ప్రజాప్రభుత్వమును యుద్ధమునుగూర్చి యువస్వనింపిరి. విద్యార్థులతో సభాభవనము నిండిపోయెను. వ్యాసమూర్తి సి. బ్రాటరు గారగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. సత్యమూర్తిగారి యావశ్యకమీ యొకరింద నొకరి పంపించెను:— "ఈవిషయము ప్రత్యక్షముగా నో పోక్షముగానో యేదో యొక విధముగా ప్రకృత మహాసంగ్రామమునకు సంబంధించి యున్నది; విశేషశ్రద్ధతో పర్యాలోచింపదగినది. ప్రజాప్రభుత్వము ద్వవిధముగా పంపింపదగి యున్నది. అది యొక ప్రభుత్వపద్ధతిగాను ప్రజాపరిపాలితులగు ప్రజల మనోవృత్తి విశేషముగాను దోచుచున్నది. ప్రజాప్రభుత్వము ప్రయోజనకర కాకపోయినది; దానివలన యుద్ధములు నివారించబడలేదు. ప్రజాప్రభుత్వపద్ధతిలో పుజల సమాన పుష్టి స్వాతంత్ర్యములకు భంగము కలిగినది. ఈ పద్ధతివలన పృథివీమధ్యవారును జనుప్రదముగా యుద్ధము చేయుటకు సమర్థులగుటకు ప్రేరితులైరి. పాక్షికలాభమే యుద్ధమునకు ఫలనూర్ములగా నుండెను. పుజల యువ బలమునకు భంగము కలుగునెడల, అట్టి భంగపాలు నొందిన పక్షము వారత్యాగంబరమైన కలవరము కలిగించుచుండిరి. అనునాతన యుద్ధములలో వ్యాపారము చాలమారు కార్య సాధనముగా నుండెను. వాణిజ్యముకూల్యమునకై కొంత కొంత మార్గముల స్వేషించబడు చుండెను. ప్రజాప్రభుత్వమును జాతీయత్వమును సాంకేతికతముగా నున్నను, ప్రజా పుభుత్వ మితర జాతులతో సెక్రెన స్నేహ భర్త్యము వహించలేదు. ఇందుమించు ప్రతియుద్ధమును ప్రతి విప్లవమును జాతీయైక్య స్వాతంత్ర్యైక్య భంగపాలు వలననే కలిగినది. ఈ విధముగా నింగ్లాండు దేశపు చిత్త వ్యతిరేకి నిపుడొక మార్పు కలిగినది. ఆయా దేశమంతట పూర్వము యూరోపు నెడల నలక్ష్య భావముతో నుండెను. ఆ దేశపు రాజకీయ తత్వ శక్తులు జాతీయత్వము సంపూర్ణముగ గౌరవించదగినదని తమ చిత్తవృత్తిని మార్చుకొని యుండుట నిస్సంశయము. కాని వారాజాతీయత్వము యూరోపుకరుణాభిమే కాకపుష్పవచ మందంబటకు సంపూర్ణముగ గౌరవించబడుటకు మాత్రమేను. ప్రజాపుభుత్వము సాంగ్రామికత్వమును నిరత్యామా పణుక లేదు; ఎందువలనన, ఇంగ్లాండునుండుతప్ప, ప్రతి యూరోపియను రాష్ట్రములోను బహుత్వర సమోజితములగు వైస్యములు కలవు. యుద్ధము ప్రకటింపబడినంతనే ప్రజాపుభుత్వ త్యాగి కారము జరించును. యూరోపుభాండముయొక్క యగు వాతసచరిత్ర కువలన, ప్రజాపుభుత్వపద్ధతి యుద్ధసంఘటన సందర్భమున తొలగెను. నేప్రభుత్వపద్ధతికిని తిసిపోయినది కాదని జేటపడుచున్నది. ఇంగ్లాండు యుద్ధములలో దిగబడడంబడి యుండడమైన నే నూహించుటలేదు. ప్రజాపుభుత్వము యుద్ధములకు నివారించదగియుండ వలయునెడల, అది స్వాతంత్ర్యమును సహించునదిగా నుండవలెను;

యూరోపుకరుణాభిమే కాక ప్రపంచమందంతటను, సమస్త జాతులవారును తమతమ సాంకేతికతల ప్రకార మభివృద్ధికొందుట కధికారము గలిగియుండవలెనని గ్రహించవలసి యున్నది. రాజకీయ వ్యవహారవైతమును దేశభక్తులను పరిపాలనాక్రమమున తమంతట తామే సర్వస్వాతంత్ర్యము వహించక, పాతల కెక్కున సంపూర్ణముగ ప్రపంచ భావమును కలిగించునెడల మాత్రమే ప్రజాప్రభుత్వమున కట్టిసిలి సాధ్యముకలదు. పక్కత యుద్ధముయొక్క భవిష్యత్ స్వర్యసాసములను పట్టి చూడగా, ఏకచ్ఛత్రాధిపత్యమున వివిధజాతుల సమావేశ మభివృద్ధి పొందుననియు, ప్రజాప్రభుత్వస్థానమున దండెత్తా రితల ప్రభుత్వము పాదుకొనుననియు తోచుచున్నది. తదనంతర మగ్రాసనాధిపతి యొకరింద నొకరహముగ వివరింపదగిన విధముగా ముచ్చటించెను:— ఈయువస్వాసము విశేష వ్యాప్తిగల మహాధర్మమునకు సంబంధించినది. ఈసందర్భమున నే నుపన్యాసకునితో సంతమాత్రము నేకీభవించజాలను. వాణిజ్యాదిలాభములకై ప్రజా పుభుత్వము బుద్ధి పూర్వకముగా యుద్ధమునకు పురికొల్పినదను దోషాలోపణమునకు నది యైన యాధారములేదు. పూర్వాతనదేశ చరిత్రములను పరిశోధించు నెడల ప్రజాప్రభుత్వమునకై చెడ్డదికాదని స్పష్ట మగును. ప్రజా పుభుత్వ పద్ధతి తదితరముగ ప్రతి ప్రభుత్వ పద్ధతి కంటెను. యుద్ధ నివారణమునకై యెక్కువగల యుద్ధ ప్రేరణమునకై తక్కువగల పనిచేసినదని నేను సంపూర్ణముగ విశ్వసించు వాడను. ప్రజాప్రభుత్వము ప్రత్యక్షముగను పోక్షముగనుగాడ యుద్ధమునకు కారణము గాదు. అగ్రాసనాధిపతికి కృతజ్ఞతాభివాదనములర్పించుచు, ప్రపంచమంతయు సమాన పుష్టి స్వాతంత్ర్యములుగల పుజలచే పాలింపబడు దివమనకై నిరీక్షించుచున్నా ననియు; అట్టి విధముగా పరిపాలింపబడు చున్న యాసంఘము యొక్క యాదర్శములచాగన్న కనియు ఏ. జి. హాగ్గు గారు ప్రస్తావించిరి.

స్థానిక వార్తలు

దీపముల వేళ:— నేడు శేపుసాయంత్రం కాలము 6-30 గంటలకు దీపములు వెలిగింపబడును.

కాలమూసస్థితి:— నిన్నటి నడికొట్టెస్థితి 22.2 డిగ్రీలు, అపమోష్ణస్థితి 80.8 డిగ్రీలు.

భామోపాధ్యక్ష మిషను:— వచ్చే శనివారము సాయంత్రం కాలము 6-30 గంటలకు బ్రాడ్వేలో సెంటికెన్ గృహములలో కె. పుష్పయ్యగారు "కలీరు మతము" గురించి ఉపన్యాసించెను.

తపాలా ప్రకటనము:— వచ్చే ఆగస్టు 1-వ తారీఖున సోమవారం నాడు సాయంత్రం కాలము 6 గంటలకు రంగోనుకు మెయిలు ఒడ బయలుదేరును. చెన్నపురిజనులు తపాలాఫీసులో సాయంత్రం కాలము 6-30 గంటలవరకు బర్మాకు వెళ్లు రిజిస్ట్రేషన్ మార్చుల బాబులు జేయవచ్చును. రిజిస్ట్రేషన్ జేయబడిన బంగీలు 8 గంటలవరకు పంపవచ్చును. మెయిలు బంగీలు ఆగోజు 1-20 గంటలవరకు పంపవచ్చును. పట్టణపు సబ్ అఫీసులు, పుష్పయ్య, బంగీలు ఎన్ని గంటలకు కట్టిన కులకునో ఆ ఆఫీసులలో విచారించిన దెలియును.

రంగులు:— రాక్షస బొగ్గునుండి తయారు కాబడు రంగులును, రంగు సాములును బ్రిటిషు ఇండియానుండి యెగుమతి చేయరాదు.

గ్రామ పారిశుధ్యము:— గ్రామ పారిశుధ్యము కొరకు జేయు ప్రయత్నములకు జాబితా నేర్పి పారిశుధ్య శాఖాధికారికి బంపవలయునని జిల్లాబోర్డు అవ్యక్తులను: కోరిరి.

వాణిజ్యమునకు సభ:— వచ్చే కిసిమిసి కలెక్షులలో బొంబాయిలో వాణిజ్యమునకు సభ జరుగును. అందువలన ముప్పై బొంబాయిలోనుండు హిందూ వర్తక సంఘము లన్నిటికి యొక్కొక ప్రతినిధివంతున జేర్చి ఆహ్వానసంఘము నొకటి యేర్పరచిరి.

1916 సంవత్సరమున లెంగల్ నాగపూరు రయిల్వే ఏజెంట్లగారికి ఉద్యోగస్థులు పెట్టుకొన్న అట్టి విషయమై అధికారులు ప్రత్యేక మొకసభ యేర్పరచిరి. భోజన సాముగ్రిల నెలలు అధిక మైనందులకు ఉద్యోగస్థులకు నింటి అద్దెలిచ్చి జీతము లధికము జేయవలసిన ప్రమేయముగలదా అని యాసభ వారు విచారించును.

ఆంధ్రదేశము - దీనజన శరణ్యము.

(సత్యవతి మామంతరాపుగాడు)

నిజమగు పారమార్థికచింత గలదని యేగానియనుకొని
కారాగారములలోను అపరాధమున, వికలాంగులను, దీన
జనులను పోషించుచున్నది. ఎన్నడోయన్నది గనిన కలంప
కారపరాధులను కలిమిచేయునట్లు మారుమూల పొలమున,
తిరిగియున్నది. స్వార్థాన్నిగల నౌకలందరినీ పునరుద్ధరింప
సహజదయచేయుచున్నది. అందు
లకు నిదర్శనముగా ప్రస్తుత మీదిగల నుదాహరణబడిన సత్య
ప్రతిభను యాదార్య మొనర్చు గొనియాడదగియున్నది.
పసిలేనముననే మాతాపితృవియోగులయి, నావారని చేరదీయు
వారులేక నాయూర నాయంట నాయంట బొట్టబొట్టగా
పేయముగా జీవనముగడుపు బాలబాలికల రక్షణముకొరకు
అనాధబంధు లగు శ్రీశ్రీపీఠికాపుర సుసాధానీశ్వరులచే కాకి
నాడలో స్థాపించబడిన అనాధశరణాలయపు ప్రాంతమున
కొనియాడదగిన, ఈశరణాలయము దాదాపు బాలబాలికల
మునులేక మహారాజావిద్వలవలె నీతివిద్యల గరచుచు వెరుగు
చున్నారన దీని యుపయోగమెట్టిదయో యె రం గ నగుచు
యూవజీవము ప్రాణాధిభుటై తోకయాత్రను ముగించుటకు
కర్తవ్యము భర్త యార్జన శ్రేయోపాధి బాలికల యార్జన
నములాలించి చేరదీసి యాత్రయమిచ్చి విద్యాబుద్ధులతోపాటు
జీవనోపాధికి సామాన్యపు బుద్ధిశక్తుల నేని నేని వలయునద
వారి బ్రతు కగతియు గాకుండ ననుకూల భర్తాస్వేచ్ఛామూల
కనుజవది, గలిగించిన యానందమును గరతలామలకముగా
చేయుచున్న విధంతూ శరణాలయోపయోగ నువి వర్ణనీయము
గానా! నుజీయు దుస్సాంగత్యముచే చెడునదనడిక లలనద
సహజ శ్రీధర్మములను నైతము నీడి యావనమదోదేకమున
కుటటై కొండోకాలమునకు బుద్ధి గలిగియు స్వబంధు జనం
బులచే నైత మనాదగణము గాంచెను పడతుకల నాదరించి
నద్యధనలను జేయు పతితమునతీజన రక్షణశాల! మనదేశ
మున కమూల్యాంకరణము గానా! శ్రీరావుబహదూర్ కం
దుకూరి వీరేశలింగము పంతులవారి కస్తావిత్ర ద్రవ్యముచే రాజ్య
పాండ్లపురవరంబున వెలకొనియున్న విధంతూ శరణాలయము
ను పతితయునతీజన రక్షణశాలయు ను ప్రసిద్ధములు. తానెట
నుండునది? తనయెదుట నేనుండి? తానెట కేగవలసింది తె
లిసికొనలేక మరెవరి దయాపరుండగు భగవంతునియొక్క సృష్టి
వైదిత్యముల నెరుగ నేరని పరితాపముతోనుండియు కనులేలేకు
న్న కలియుగమే లేదన్నట్లు అట్టివారికి కలియుగమేలేకున్నను
తుద్యుపాసల కోరున లేక ఊరటజెందు నిగ్గుగుల్లలగు గ్రడ్డి
వారికి జేయుతనోపాధిపాణమార్గముల నేరుచున్న మందసా
లొని యంధరతుడి సభ యప్రతిమానోపయోగమైన దనుట
కట్టి సంకేతముండునా? ఇట్టి శరణాలయములతోపాటు వివిధ
ముగా కార్మికవిద్యల, నొసగున్న కీర్తిశేఖరలగు నుల్లాది సత్య
లింగం నాయకర్ గారి యేడు లక్షలయూపాయల మహాదాన
ము ఆంధ్రదేశమున కత్యంతోపయోగకారియే యగును. ఏకా
టి కానాడు ఏపూటాపూట భుక్తిసోగి సోమరులను చేసె
డు సత్యముల కన్నను, అన్న ప్రదానముల కన్నను కాశ్యతా
నందము నొన గడు నై సత్యప్రతిభను లలి అవరణీయములు
మరియు ప్రశంసాపాత్రములు కనుక నింక నెన్నియో యిట్టి
ప్రతిభావనములు బయలుపడి దేశమున దీనజనుల లేవదలచేయ
వలయును. మరియు బుద్ధులతో జేత్రోత్సవాదులయందు కాళ్లు
లేక చేతులులేక, కష్టపాధులతోడను జరాభారము చేరద
పీడితులగు పాత విధుల జీవితమున కూత నొసగ ఆంధ్రదేశము
న గల మహారాజులు రాజులు, జమీందారులు భూస్వాములు
వర్తకులు ఉద్యోగియులు మున్నగు మహాజనులందరను, పా
ర్థికులు నై నుడువబడిన శరణాలయముల చరిత్రములను దేశ
మందంతటను వెల్లడిచేసి దీనజనులందరను విరివిగాతీర్చ శర
ణాలయములకు పోతూనా సాహాయ్యము లొసగ మహాజను
లును పోతూనా.

ఆంధ్ర స్వీకారము.

పింగళి నూరవార్యకృతగు శ్రీ ప్రభాకరప్రద్యుమ్న
మును శ్రీయుత శిరోభూషణము వెంకటరంగాచార్యుల గారి
చే వచనమున వ్రాయబడిన గ్రంథము మా కార్యస్థానమున
లేవది.

శ్రీయుత మున్నంగి లక్ష్మీనరసింహ శర్మ గారచే ప్రియ
ధాంధ్రలోక గ్రంథమాలా ద్వితీయపురోధముగ రచింపబడిన
శ్రీతైలయాత్రమున నవలాగ్రంథము మా కార్యస్థానమునకు
వచ్చినది.

వర్తకాభివృద్ధికి నూతనమార్గము

మీరు వ్యాపారము చేయు వస్తువులును,
మీరే తయారుచేయబడిన నవీన రకపు సామాన్
లును, నిర్మింపబడిన నూతన యంత్రములును,
ఆంధ్రలోకమున కరింగింపవలె నన్నను, ఆంధ్ర
గృహములందు వాడుక లోనికిం దేవలెనన్నను,
మీరుచేయు ప్రయత్నముల దోడ్పడుటకు ఆంధ్ర
పత్రిక సర్వసిద్ధముగా నున్నది.

ప్రకటన వ్యయము.

ఒక్క రోజునకు ఘాత్రమే.

ఇంగ్లీషుభాషి టైపులో అచ్చుచేయించిన
విషయమునకు కాలములోని ఒక్కొక్క పంక్తికి
రూ 0-3-0 చొప్పునను, బ్లాకులు వగైరాలకు అం
గుళము 1కి రూ 1-0-0 చొప్పునను తీసికొనబడును.

ప్రకటన శాఖాధ్యక్షుడు.

STEARNS' HEADACHE CURE
DIRECTIONS:—Place the thumb on the forehead, and press down, and the pain will be relieved.
No Matter WHEN, WHERE, WHY, the headache, STEARNS' HEADACHE CURE can be obtained and will give relief.
Sold for over 25 years by Chemists in FIFTY COUNTRIES.
12 doses for 12 annas
Be sure to get STEARNS

ఆంధ్ర పత్రిక - దిన పత్రిక

చందా వివరము.		
12 మాసములకు	...	రూ. 15-0-0
6 "	...	" 7-8-0
3 "	...	" 3-12-0
1 మాసమునకు	...	" 1-4-0

ఆంధ్ర పత్రిక - వార పత్రిక

12 మాసములకు	...	రూ. 2-8-0
సంవత్సరాది సంచికతో	...	" 3-8-0
ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, చెన్నపురి.		

తామర తైలము

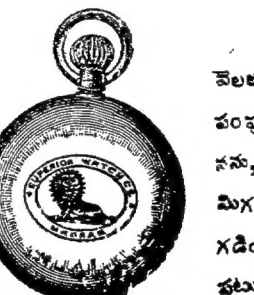

డబ్బీ 1-కి వెల 0-4-0, 12-కి రూ. 2-10-6.
మాతామర తైలము ఒక్కడబ్బాను నాలుగు అణాలకు కొని నాలుగైదు సార్లు రాచినయెడల తామర నిర్మూలముగను, నయము కాని యెడల మీ నాలుగణాలు తిరిగి పీసికొన వచ్చును.

ఈ తైలమును ఒక సారివాదిన సుఖపడగలరు.
అమ్మతాంజగండిపో 109 పేజీలో, బొంబాయి.

సుపీరియరు లీవరు జ్యూవెల్లు (రిజిస్టరు) వాచ్

5 సం॥ ల గ్యారంటీగలది. చక్కనిగొలుసుతో (3-0-0) మూడురూపాయలు పోస్తేజి 0-4-0.

యారమరఫమాన్ మెంటు. ఇప్పటిది గిల్లుమాన్ మెంటు. ఇటుల దానికి దీనికి భేదము విశేషముగ నుండును. దీనికి దానిని నుంచుచున్నయెడ భేదములు తెలియును. ఇందు మాకంపెనిపేరు ఎర్రనిసిరాతో రైలుమీద నుండును. 'సింహము' గులుకుతో మాపేరు గడియారము వెనుకమాత్రా చెక్కబడియుండును. ఇదియే మాకు రిజిస్టరు ప్రేమమాక్కు. దీని పనివానితన మపూర్వము చక్రద్వారముల కెంపు లమర్చియుండును. డబ్బుప్రాఫ్ అను గ్లాసు దూముండును. దీనిచే గడియారమున దుమ్ము మొదలై నది చేరవు. వేయే! ఒకటితెప్పించిమాడుడు. ఈగడియారము నుంచునెట్లెమీద మాకంపెనిపేరు గడియారముపేరు గిల్లు అక్షరములతో నుండును. నెట్లెమీద లోతట్టున గ్యారంటీ పత్రముండును. చక్కనిగొలుసుతో వెల రూ. 3-0-0 పోస్తేజి 4 అణాలు.

ఇండియన్ మెయిల్ లీవరు రిజిస్టరు గడియారము

5 సం॥ ల గ్యారంటీగలది. చక్కనిగొలుసుతో వెల 3 రూపాయలు. పోస్తేజి 4 అణాలు.

ఇది మాకొకై సిద్ధపలుకబడినది గాన వెనకదండదు. బీదసాదలును గొనుట రనియే తక్కువవెల నుంచితిమి. వెలస్వల్పమైనను ఫలవంతమని యనుభవమున తెలియును. దీనికి వెనుకమాత్రా మాప్రేమమాక్కు చెక్కబడియుండును. ఇది మాసాంధి గడియారములకు తప్ప దేనికికదదు. కాన మాగడియారములను గొనువారు మాక్కును జూచి తీయవలెను. ఇది దృఢతరమైన సామానులచే జేయబడి, డబ్బుప్రాఫ్ అను గ్లాసు దూము కలిగియుండుటచే, చాలకాలము నొవక తృప్తికరముగ పనిచేయును. పరుగెత్తినను, జారిపడినను, గుట్టుపుస్సారితేసినను కొన్ని గడియారములవలె అగదు. సుదృఢకాల మాను చూపుచుండును. మే మారకనర్పించుటచే ఫలమేమి? ఒకగడియారమును దీని పరిశీలించిన నత్యాసత్యములు తెలియును. గడియారము వెట్టువై 'ఇండియన్ మెయిల్' అను పేరుండును. నెట్లెమీద గ్యారంటీపత్ర మలికించియుండును.

ఇండియన్ మెయిల్ లీవరు గడియారము (గ్లాసుదూములది) గొలుసుతో	3-0-0
ఈగడియారములను మావద్దదొరకును.	
ఇంగ్లీషు మెయిల్ లీవరు గడియారము (దీనికి గ్లాసుదూములేదు) గొలుసుతో	2-8-0
రంగూన్ మెయిల్ లీవరు గడియారము (దీనికి గ్లాసుదూములేదు) గొలుసుతో	2-8-0
మాచిరు నామా:—సుపీరియరు వాచి కంపెని, పోస్టుబాక్సు నెం 167, మద్రాస్.	

